

РЕЗУЛТАТ **СТОЛИЧНАТА ОБЩИНА**
СЕ ПРОВАЛИ
СЪС ЗАВОДА
ЗА БОКЛУКА

Стр. 9

СВЯТ **РУСИЯ СПИРА**
УЧАСТИЕТО СИ
В ДОГОВОРА
НОВ СТАРТ

Стр. 7

ЗДРАВЕ **НАЙ-СКЪПОТО**
ЛЕГЛО
У НАС Е
БОЛНИЧНОТО

Стр. 10

ДУМА

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

РАДО ЯНКОВ
Е СЕДМИ НА
СВЕТОВНОТО

Стр. 16

■ СРЯДА ■ 22 ФЕВРУАРИ ■ 2023 ГОДИНА/32 ■ БРОЙ 36 (9127)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

НЕЩО КУЦА!

Ина МИХАЙЛОВА

Дни след правителствената акция срещу "спекулата", държавната "Ел Би Булгарикум" обяви, че сваля цените на сиренето и кашкавала с 30% (стр. 5). Преди оваците - фактите.

Първо. Намалението е само за фирмените магазини, а не за цялата търговска мрежа. Става въпрос за 12 магазина в София и един във Видин (според сайта на компанията). Второ. Държавата косвено признава - всички яко надуват цените. Не можем да се справим, но и съвети не приемаме.

Защо цените на кашкавала на "Ел Би Булгарикум" бяха с 30% по-високи? Какво е обяснението на държавата? Откъде е икономисано сега? Как за 30% по-малко пари ще получим същия качествен продукт (приемаме, че намалението не е за сметка на качеството)?

Ако досега е имало надценка от 30%, кой ще бъде наказан? Ако новата цена е под пазарната, не трябва ли пак някой да го отнесе? Защото цената може би не е реална и ще съсипе частни производители. Което е груба намеса на пазара от страна на държавата. Това опит за дъмпинг ли е? Под себестойност ли ще продава държавната компания? Кой ще компенсира евентуални загуби? Кой ще понесе отговорност?

Държавната фирма явно ще се лиши от 30% печалба от сиренето и кашкавала, които продава във фирмените магазини. Безспорно обаче тази печалба ще се начислява от частниците. И как държавата се бори с високите цени? Нещо куца в пиар акцията срещу "спекулата".

ВРЪЩАТ КАРТАТА ЗА ЕДНА ЛИНИЯ В СОФИЯ ОТ 15 МАРТ

Стр. 4

БЪЛГАРИЯ Е ВТОРА В ЕС ПО ЖЕРТВИ НА ПЪТА

Румъния и България отчитат най-голям брой жертви в Европейския съюз на пътнотранспортни произшествия спрямо размера на населението, показват данни на Европейската комисия.

Стр. 2

ВКС ОКОНЧАТЕЛНО:

СЪДЪТ НЕ МОЖЕ ДА ПРОМЕНЯ ПОЛА

Децата и семейството са ценност, Конституцията и върховенството на закона стоят над всичко, приветства решението Корнелия Нинова

Върховният касационен съд (ВКС) окончателно постанови, че транссексуалните хора в България не могат юридически да сменят пола си. Решението е разделило съдиите от Гражданската колегия на ВКС - то е подкрепено от 28 върховни съдии и е подписано с особено мнение от 21. Мнозинството от вър-

ховните съдии стъпва върху определения на КС отпреди две години, в което се казва, че българското право разбира пола като нещо, което се определя с раждането и съществува само в смисъла на биологичен пол.

"Поздравления на ВКС за решението съдът да не може да допусне промяна на пола",

написа лидерът на БСП Корнелия Нинова във Фейсбук.

"За нас, българите, децата и семейството са ценност, а Конституцията на страната и върховенството на закона стоят над всичко", заяви Нинова.

"Чух много обвинения срещу БСП и мен в частност, че темата не е важна и актуална. Ако е така, защо само

преди дни Европейският парламент прие резолюция, с която призовава държавите членки веднага да приемат Истанбулската конвенция, както и възможността Съветът да я ратифицира от името на всички, макар и да не са съгласни", възмути се Корнелия Нинова.

Стр. 3

В КАДЪР

СНИМКИ БТА

С турнир по тенис на маса започнаха общинските ученически игри за 2023 г. в Благоевград. До края на март близо 1300 ученици от 16 благоевградски училища ще вземат участие в състезанията по хандбал, шахмат, футбол, волейбол, баскетбол, бадминтон и лека атлетика

EUR: 1.95583 GBP: 2.22443 USD: 1.83405 CHF: 1.98501

София
МАКСИМАЛНИ
ПРОМЕНЛИВО

17°C

За всеки трети успехът идва от богатия произход

Образованието и работата не са толкова важни за сполуката в живота, смятат младите хора

България е страната в ЕС с най-голям дял (30%) на хората, определящи като съществено за успяването в живота да произхождат от богато семейство. Други 54% българи смятат това за "важно". Групата на привържениците на разбирането, че успяващите около тях го дължат предимно на произхода, а не на образованието или качествата си, достига 84%, сочат данни от проучване на Евробарометър, цитирано от "Дневник". Най-много привърженици на това мислене са от "Поколението Z", т.е. родените

след 1997 г. Като "най-важно" те определят за успеха си да си родиш в богато семейство почти четирима (37%) от 10 младежи. Това е възрастовата група на 15-24-годишните. Това са предимно ученици в гимназия, млади работещи или студенти.

Спад с 12 пункта (до 25%) има в следващата възрастова група (25-34 г.), но този показател се качва на 31% при 35-44-годишните и 30% при 45-54-годишните - родителите на "Поколението Z". При всички генерации това убеждение остава относително високо, като

най-ниско (27%) е то при "Поколението X" (1965-1980 г.).

Като "много важно" го определят 20%, а като "доста важно" - други 25% от младите българи до 24 г.

Най-убедените, че в живота успяват идващите от богати семейства, са 57% при семейните, но този дял рязко пада на 44-45% при тези, които живеят в съжителство, сами или разведени.

Общо 42% от приключилите с ученето до 15-ата си година твърдят, че е важно да си от богато семейство, за да

успееш, а този дял се покачва до 53% при завършилите гимназии и до 60% при учещите след 20-та им година.

Образованието като изключително важно средство да се напредва в живота смятат 32%. Други 35% са на мнение, че образованието е "много важно" и още 22% "доста важно". При 15-24-годишните на вярващите в изключителната важност на ученето достига 49%, но е 30% в групата на 25-39-годишните и 28% при хората на 40-54 г.

Попитани за усилната работа - друг традиционен фактор за

успяване в живота, 38% от всички анкетираните казват, че това е изключително важно. Заедно с другите степени на одобрение общият дял достига 92%.

Сред парадоксите, регистрирани в България, е, че младите едновременно вярват, че успяват родените в богати семейства, както и че държавата трябва да взема повече от богатите, за да дава на бедните. А 82% смятат, че това е съществена част от мисията на правителството.

Коментар на стр. 8

Българи масово напускат прокуратурата на Кьовеш

Българското представителство на Европейската прокуратура изпитва сериозни проблеми, след като двама от деветимата назначени европейски делегирани прокурори напуснаха. Съвсем скоро се очаква да напусне и трети магистрат. Първата оставка дойде в средата на януари от Бойко Калфин, който ще отиде на работа във Върховната касационна прокуратура.

В края на миналата седмица оставката си е подала Елена Попова. Преди да стане европрокурор, тя беше съдия в спецсъда, а сега пак се връща да работи като съдия.

Европрокурорът Ивайло Илиев се опитва да спечели пост в Агенцията на ЕС за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроджъст), което може да се случи съвсем скоро.

По неофициална информация на "Медиапул" петима европрокурори са кандидатствали в конкурси за повишение с намерение да се върнат на работа при Иван Гешев като предпочитаната позиция е в Софийската апелативна прокуратура.

На 16 февруари четири от петте деловодителки в българския офис на Европейската прокуратура са напуснали институцията. Те са подали сигнал лично до Лаура Кьовеш, в който описват токсичната работна среда в институцията. Напуснали са и двама от петимата прокурорски помощници. Двама от останалите трима са деца на професори по право в СУ "Св. Климент Охридски", а един е брат на бивш член на Висшия съдебен съвет.

От кабинета на Лаура Кьовеш подчертават, че оставките са от личен характер и няма да бъдат коментирани за момента. Ръководството на Европейската прокуратура "внимателно проучва въпроса" за случващото се в България, уточняват от институцията.

СНИМКА БТА

Тържествената церемония по връчването на дипломите на младите лекари от Випуск 2022 на Медицинския факултет към Медицинския университет се състоя вчера в НДК. 751 студенти, от които 458 чужди граждани се дипломираха, като 107 от тях са отличници. Пълните отличници Айлин Фейзулова и Жана Адиб Саад са удостоени с наградата "Златен Хипократ"

Теглят жребия за номерата в бюлетината на 1 март

На 1 март от 10,30 часа Централната изборителна комисия (ЦИК) ще определи чрез жребии номерата на партиите и коалициите в бюлетината за парламентарните избори на 2 април.

Ще се проведе и жребий на реда за представяне на кандидатите, регистрирани от партии и коалиции, в различните форми на предизборна кампания по Българската национална телевизия и Българското национално радио.

Тегленето на жребите се извършва публично и ще се излъчва по БНТ и онлайн, на сайта на ЦИК, като на него могат да присъстват по един представител на партия и двама представители на коалиция, регистрирани за участие в

изборите за народни представители на 2 април 2022 г.

За вота през април в ЦИК са регистрирани 23 политически формации - 16 партии и седем коалиции.

Избирателите, които на предсрочните парламентарни избори на 2 април искат да гласуват не по постоянен, а по настоящ адрес, вече могат да подават заявления онлайн. Това става през интернет страницата на ГРАО.

Заявление може да се подава и чрез писмо до местната власт. То трябва да съдържа ЕГН, номер на документа за самоличност и подпис. Срокът за подаване на заявления за гласуване по настоящ адрес изтича на 18 март.

Страната ни е втора в ЕС по жертви на пътя

Румъния и България отчитат най-голям брой жертви в Европейския съюз на пътнотранспортни произшествия спрямо размера на населението, показват данни на Европейската комисия.

Общото подреждане на държавите по брой на смъртните случаи не се е променило значително в сравнение с периода преди пандемията и броят на жертвите на пътнотранспортни произшествия остава най-голям в Румъния и България - съответно 86 и 78 на един милион жители. В същото време средната стойност за ЕС е 46 смъртни случая на един милион жители. Въпреки че е в началото на класацията по брой

жертви, България отчита намаление в тенденцията в последните години.

През миналата година при пътнотранспортни произшествия в ЕС са загинали около 20 600 души. В сравнение с 2021 г. това е увеличение с 3% и се дължи на факта, че след пандемията равнищата на движение се възстановиха.

Сериозно безпокойство поражда тенденцията към увеличаване на броя на велосипедистите, загинали по пътищата на ЕС. Това е единствената група участници в движението, при която през последното десетилетие не се наблюдава значителен спад в броя на смъртните случаи.

Структурите на БСП продължават с номинациите за депутати

Областните съвети на БСП в цялата страна продължават да провеждат заседания, на които се обсъжда актуалната политическа обстановка, номинират се и се гласуват кандидатите за народни представители в 49-ото НС. Повечето местни структури вече подредиха своите листи. В началото на седмицата това направиха и организациите на левицата в Русе, Смолян, Пазарджик и Добрич.

На заседанието на Областния съвет на БСП в Русе народният представител от областта в 48-ото Народно събрание Иван Иванов представи своя отчет, който бе гласуван и приет. Присъстващите изказаха благодарности за свършената от него работа като министър на земеделието и за дейността му като

депутат от русенския регион.

По време на заседанието социалистите обсъдиха и актуалната политическа ситуация в страната. Те утвърдиха листата от кандидати за народни представители, която се състои от 14 души. Бяха поставени въпроси и получени отговори от члена на Националния съвет на БСП Георги Свиленски. Организацията изрази готовност за активна работа в предизборната кампания за вота на 2 април.

Заседанията в областите протичат в спокоен и конструктивен тон. Структурите са в пълна мобилизация, изразяват подкрепата си към ръководството на БСП и готовност за активна работа в предизборната кампания, обобщават от левицата.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Поздравявам ВКС за решението съдът да не може да променя пола

Децата и семейството са ценност, а Конституцията на страната и върховенството на закона стоят над всичко, заяви лидерът на БСП

Поздравления на ВКС за решението съдът да не може да допусне промяна на пола, написа лидерът на БСП Корнелия Нинова във Фейсбук. Тя се обърна към привържениците на Истанбулската конвенция и джендър идеологията с въпрос уважават ли върховенството на закона.

"Чух много обвинения срещу БСП и мен в частност, че темата не е важна и актуална. Ако е така, защо само преди дни Европейският парламент прие резолюция, с която призовава държавите членки веднага да приемат Истанбулската конвенция, както и възможността Съветът да я ратифицира от името на всички, макар и да не са съгласни", взмути се Нинова. "Имаме ли сили и характер да кажем ясно, че за нас, българите, децата и семейството са ценност, а Конституцията на страната и върховенството на закона стоят над всичко", подчертава Нинова.

Коментарът ѝ е по повод решението на Гражданската колегия на Върховния касационен съд (ВКС) да прекрати всички възможности транссексуалните хора да променят по юридически път пола си. Решението бе взето с 28 гласа "за" срещу 21 гласа "против". Това означава, че действащото право в България "не предвижда възможност съдът да допусне промяна на данните относно пола, името и единния граждански номер в актовете за гражданско състояние на молител, който твърди, че е транссексуален".

Мнозинството от върховните съдии стъпва върху решението на Конституционния съд отпреди две години, в което се казва, че българското право разбира пола като нещо, което се определя с раждането и съществува само в смисъла на биологичен пол.

Гражданската колегия на ВКС разяснява, че юридическата промяна на пола на едно лице се отразява и на децата му и брачния му партньор. Това създавало риск от брак между хора от един и същи пол или деца с родители с еднакъв пол, което било недопустимо по конституция. В тълкувателното решение на ВКС се посочва още, че юридическа промяна на пола при сегашното законодателство означава, че ако лицето има сключен брак, той трябва да бъде обявен за невалиден. Причината е, че у нас бракът се признава, когато е между мъж и жена, а не между хора от еднакъв пол.

През есента на 2021 г. КС се произнесе по искане на ВКС по въпроса за разбирането за понятието "пол" отново заради същата противоречива съдебна практика. Конституционните съдии записаха, че половото самоопределяне може да е основание за промяна на данните в акта за раждане само в особената хипотеза, при която по рождение лицето притежава белези и на двата пола поради отклонения при половите хромозоми при т.нар. интерсексуални хора. Другият аргумент бе, че след преглед на стеногра-

мите от приемането на Конституцията е установено, че тогава Великото Народно събрание "с оглед конкретните со-

циални условия и нагласи в обществото" не е вложило в понятието "пол" друго, освен биологичния му смисъл.

ДОЦ. ЯВОР ГЕЧЕВ:

Истанбулската конвенция е опасна за малчуганите

"Опасностите за децата от Истанбулската конвенция са огромни. Тя възникна през далечната 2011 г., но все още успява да си проправи път към одобрението на мнозинството от хората", заяви по БСТВ доц. Явор Гечев, член на УС на сдружението Български родителски централен комитет, част от инициативния комитет на БСП за провеждането на референдум "за" или "против" джендър идеология в училище. "Има няколко текста, скрити между другото, по възможно най-незабележимия начин, които са способни да преобърнат дневния ред на цялото европейско общество. Резултатът от тези текстове може да бъде смъртоносен за него", категоричен е доц. Гечев. Ако преди години бяхме проявили глупостта да ратифицираме Истанбулската конвенция, по силата на Конституцията тя автоматично се качва над всички норми на вътрешния ни ред, коментира той. По думите на доц. Гечев в документа по скрит начин се вкарва т.нар. "трети пол". "Определение в чл. 3 гласи: "За целите на настоящата конвенция пол означава социално изградени роли, поведения, дейности и характеристики, които определено общество смята за подходящи". Този проблем не е само европейски, а световен. Той е коварен и заплашва предимно децата, защото възрастните са наясно със своята идентичност", подчерта доц. Гечев. Той уточни, че в конвенцията има дори специален член за образование, защото искат да вътълпят на тези, които са най-податливи, неприемливите определения. Когато европейските институции видяха, че не само България, но и други страни няма да прокарат този срамен текст в своето законодателство, те решиха да го наложат силово, коментира доц. Гечев и определи това като акт на безсилие.

АТАНАС ЗАФИРОВ:

Напусналите отдавна не са част от левицата

Хората, които напуснаха БСП, отдавна не са част от партията и отдавна не работят за нея, заяви зам.-председателят на БСП Атанас Зафиров в тв интервю. По думите му те са много малка част, и то от пернишката организация, които са обвързани с общинската администрация. Хората от Пловдив били общинските съветници, които така или иначе бяха обя-

вили, че напускат БСП преди много време.

Според Зафиров тези избори ще бъдат по-различни, тъй като не се очаква фигурата на нов спасител. "Надявам се на класически сблъсък по оста ляво-дясно-център. Също така хората да гласуват доверие на партиите, които са се доказали в годините и са показали, че могат да защитават политики и интересите им.

Несъмнено БСП е такава партия", категоричен е той.

"В лявото няма друг, освен БСП. Има опити за възкресяване на хора, минали през годините през партията, създали собствени политически проекти с нулева селекторална тежест. Приемам ги като екзотика, те ще катастрофират много тежко на тези избори", смята Зафиров.

"Безспорно едно от нещата,

които вълнуват българите, са високата инфлация, цените и доходите. Неслучайно БСП е заложила в предизборната си програма като основен стълб социалния, както и битката за повишаване на доходите и борба с неравенствата", подчерта Зафиров.

Друга важна тема, която видимо вълнува българските граждани и с която левицата е пряко ангажирана, са нелегалната

миграция и каналджийството, поясни той. Зафиров припомни, че в последния парламент бяха приети на първо четене предложенията на БСП за драстично увеличение на глобите и наказанията за тези престъпления. Много е важно този закон да бъде приет, защото в него са заложени и по-високите наказания за пияните и дрогираните шофьори, допълни той.

Връщат картата за една линия и за метро в София от 15 март

Глобата за невалидиран превозен документ засега остава

Столичната община връща едномесечните карти за една линия от наземния транспорт и за метро от 15 март. Това стана след протести, предизвикани от отпадането на този вид документ при въвеждането на новата система за тарифиране в транспорта.

Общинските съветници от БСП бяха от първите, които внесоха искане за връщане на отпадналите карти, както и на билетите за 10 пътувания. Социалистите още през лятото бяха против отпадането на

този вид документи. Под натиска на общественото недоволство в началото на февруари управляващите от ГЕРБ, които бяха вносителите на промените, признаха грешката си и направиха крачка назад.

Очаква се докладът с новите изменения да бъде гласуван в четвъртък на сесия на Столичния общински съвет и те да влязат в сила още от 15 март.

На комисията по транспорт към СОС бяха разгледани няколко доклада от различни по-

литически сили, които се обединиха около общи позиции. Съветниците одобриха, освен възстановяването на картите за една линия, и компенсациите на цените на превозните документи заради осигурената държавна субсидия. Намалява се цената на картите за ученици и студенти от 20 на 15 лв., а на докторанти - от 35 на 15 лв., за периода от 1 февруари до 31 декември. Позволява се безплатното пътуване на деца от 7- до 10-годишна възраст в градския транспорт.

Цената на годишната карта за всички линии е 180 лв.

Предвижда се откриване на нова автобусна линия за довеждащ транспорт през кв. "Манастирски ливади", "Павлово" до трамвайно ухото "Бъкстон". Автобусите по нея ще започнат да се движат от средата на март и ще спират на част от основните спирки на градския транспорт в районите, както и на още 40 точки за спиране.

Подготвено е споразумение за сътрудничество между Сто-

личната община, транспортните й дружества и социалните партньори за увеличение на основните трудови възнаграждения на работещите в общинските транспортни дружества със 150 лева от 1 март и със 150 лева от 1 септември.

Съветниците не приеха отпадането на глобата от 3 лева за невалидирани карти в транспорта. Възможно е, вместо пълно отпадане на санкцията, да бъде предложено временно отлагане на глобата до края на годината.

СОЦИАЛИСТИ:

Столичната община няма управленски капацитет

За пореден път Столичната община доказва, че няма управленски капацитет и визионерски подход за решаването на най-важните проблеми на столицата, написаха в своя позиция общинските съветници от БСП в София. Тя е по повод провала на строежа на инсталация за горене на РДФ гориво, останало след преработката на боклука.

"Управлението на кмета Йорданка Фандъкова и нейния екип в София постави България в позицията на заложенник, като не призна, че Столичната община няма капацитета да се справи с този проект. И така България загуби 177 млн. лв. А тези средства трябваше да бъдат пренасочени към проекти, които можеше да намерят своята реализация", казват столичните социалисти. Те припомнят, че групата на "БСП за България" в СОС неведнъж е повдигала този въпрос и е предупреждавала, че местоположението и технологията на проекта ще се окажат нерелизими и софиянци ще изгубят поредното сериозно европейско финансиране.

Социалистите припомнят, че още през 2018 г. са внесли искане за референдум с питане към софиянци дали са съгласни общината да изразходва 157 млн. евро, от които 67 млн. евро заем, за изграждане на инсталация за изгаряне на РДФ отпадъци в центъра на София. Друг от въпросите беше свързан с местоположението на когенерацията. Управляващото мнозинство от ГЕРБ обаче отхвърли това искане за референдум с аргумента, че той е излишен и незаконосъобразен.

Още по темата на стр. 9

По повод 150-ата годишнина от гибелта на Васил Левски жителите на град Левски имаха възможност да гледат театралната постановка "Разпитът" в две представления в Народното читалище "Георги Парцалев-1901". Постановката е част от Националната кампания за съхранение, развитие и популяризиране на българската история и култура

Пускат училищни автобуси в столицата

Деси ВЕЛЕВА

Училищни автобуси тръгват отново в София, след като се движиха по експериментален проект през 2021 г. Този път мрежата е разширена и ще обхваща повече квартали и училища. Докладът трябва да се гласува от общинските съветници на следващото заседание на СОС.

Целта на проекта е да се намали трафикът в централната градска част, като за най-големите училища се пуснат автобусни линии само за ученици. При пилотното въвеждане автобусите обслужваха централните училища - 32 СУ и 18 СУ, а маршрутите им бяха по 5 километра. За краткия период на експлоатация те са превозили над 1200 деца и стотина родители като техни придружители. 90 на сто от тях са заявили в анкета, че са доволни от услугата. Родителите са отговорили, че така спестяват време, а

детето ходи на училище със свои съученици в по-безопасна среда. Някои от тях са посочили, че искат да има превоз и за учениците, които са втора смяна, а други са настояли да се включат повече училища и по-дълги маршрути.

От общината обмислят да обхванат 11 квартала в мрежата - "Красна поляна", "Сердика", "Разсадника", "Илинден", "Тевгелийски", "Зона Б-18", "Люлин", "Банишора" и други.

Окончателното предложение предвижда от 15 март до 16 юни да се открие линия У1 от спирка "Балканкар" на ул. "Житница", автобусът да преминава покрай 134 СУ, 18 СУ и да стига до 32 СУ на бул. "Христо Ботев". Ще се правят два курса сутрин и обед.

Втората линия У2 ще тръгва от жк. "Люлин" 5, ще обслужва 46 ОУ, 32 СУ и ще стига до 18 СУ "Уилям Гладстон" с курсове сутрин и обед.

Като следващ етап се предвижда да бъдат включени 6 ОУ "Граф Игнатиев", 7 СУ "Св. Седмочисленици", 133 СУ "А. С. Пушкин".

Над 5600 ученици ще се явят на малките матури по чужд език

Над 5600 седмоласници и десетокласници са подали заявления за участие в националното външно оценяване по чужд език на 14 юни. Изпитът не е задължителен, а учениците трябваше да заявят желанието си до 17 февруари.

2141 са седмоласниците, избрали да положат тест по чужд език, като 99% от тях са избрали английски език. Изпитът ще бъде на ниво А2.

3546 десетокласници ще се явят на НВО по чужд език, от които близо 1600 - по английски език на ниво В1, а малко над 1000 - на ниво В1.1. Ако учениците полу-

чат 60% и повече от максималния брой точки на изпита, постигнатото езиково ниво се записва в удостоверението им за завършен първи гимназиален етап.

На изпит по Информационни технологии са пожелали да се явят 2044 десетокласници.

Тази година се очаква над 62 000 седмоласници и над 51 000 десетокласници да се явят на изпитите от НВО по български език и литература и по математика.

Препитванията са съответно на 13 и 16 юни. Началото им за седмоласниците е в 9 часа, а за десетокласниците - в 11 часа.

Българите пазаруват предимно стоки на промоция

Пакетираните храни са поскъпнали най-много за година, показва проучване

През 2022 г. 36 на сто от покупките, които домакинствата в България са направили, са били на промоция. Делът на собствените марки на търговските вериги, които по принцип са с по-ниски цени спрямо брандираните стоки, не бележи ръст. Това означава, че домакинствата търсят промоциите, без значение дали марката е на търговската верига или е търговска марка, важно е да е на добра цена, твърди Рени Яврийска от GfK Bulgaria. Тя представи проучване как българите са пазарували онлайн стоки за домашна консумация през 2022 г. То е направено чрез потребителски панел - продължително количествено изследване по стандартизирана методология, която е еднаква за всички европейски държави, където GfK има такива панели. В базата на панела са 2500 домакинства, които всеки ден дават информация за покупките си, сканирайки

барковете на стоките чрез специално мобилно приложение. В проучването са обхванати и хората, които не ползват мобилни телефони, като са им раздадени съответните устройства, които наподобяват старите мобилни.

Индексът на потребителското доверие, анализиран в проучването, показва, че като цяло българите са малко по-негативно настроени спрямо хората в другите европейски държави, каза Рени Яврийска. Изследването отчита, че през 2022 г. има значим ръст в регистрираните разходи на домакинствата спрямо предходната година, което основно е заради високата инфлация, а не поради увеличеното потребление.

С най-голям дял в потребителската кошница са охладените и пакетирани храни, съответно - 41 на сто и почти 30 на сто. Това са двете категории, които бележат най-голям ръст

в средните си цени спрямо година по-рано, коментира експертът. При замразените храни също има значително увеличение на средните цени, на които домакинствата ги купуват.

“До този момент в България думичка не е спомената за компенсиране или подпомагане на приходите на домакинствата вследствие от тази кризисна ситуация. Инфлацията не е край на света, може да не намали покупателната способност на хората, ако доходите бъдат компенсирани със съответния процент”, коментира Богомил Николов от “Активни потребители”.

По отношение на търговските вериги, от които пазаруват домакинствата, супермаркетите са с най-голям дял - 27% от разходите им са регистрирани там, следват хипермаркетите, основно заради инфлацията и предлаганите промоции. При малките хранителни магазини се регистрира

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

плавен спад спрямо ковидната 2020 г., когато там бе отчетен ръст при покупките на домакинствата.

През 2022 г. домакинствата продължават да посещават магазините по-рядко и да харчат повече на единично посещение, коментира експертът. 28 на сто от домакинствата в България

са пазарували онлайн, като това формира 1,4% от разходите за всички покупки, които са направили. Посещенията във физическите магазини са основен канал, в който домакинствата правят своите разходи и осъществяват основната част от покупките си.

Млечните продукти заемат съществена част

от потребителската кошница на домакинствата, като при пазаруването онлайн 18 на сто от разходите им са за такива изделия. Повече онлайн се купуват продукти за грижа за косата и за кожата, топли напитки и храни за домашни любимци заради по-големия им асортимент, сочи проучването.

Мартениците също поскъпват

Както всичко у нас, и мартениците тази година са на по-високи цени. Производителите на мартеници, които са на Женския пазар в София, споделят, че има ръст на цената на материалите за изработка. Преди е по-скъпа с 1 лев. Най-евтините мартеници струват 15 стотинки, но са във връзка по 10, което прави 1,50 лева. За сравнение - през миналата година подобна връзка е струвала 1 лев.

Най-предпочитаната мартеница е тип гривна, а цената ѝ е от 1,50 до 2 лева. Според

търговците купувачите предпочитат мартеници, които са на по-ниски цени. При детските мартеници няма сериозно поскъпване.

Стоотици търговци на мартеници избират да ги произвеждат сами. Въпреки че има ръст в цената на материалите, те трудно могат да си позволят сериозно увеличение, твърди БТВ.

Най-скъпи остават мартениците тип украшение за дома - от 5 до 40 лева в зависимост от размера и материалите, от които са изработени.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Консумацията на газ у нас се сви с 25%

Консумацията на природен газ в ЕС е спаднала с 19,3% през периода август 2022 - януари 2023 г. в сравнение със средната консумация за същия период (август - януари) между 2017 и 2022 г., показват данни на Евростат. Според тях консумацията на синьо гориво в България за същия период е намалела с близо 25%. Между август 2022 г. и януари 2023 г.,

сред страните от ЕС, Ирландия регистрира най-малкото намаление на потреблението на природен газ (с 0,3%), докато Словения и Испания отчетоха значителен спад - съответно с 14,2% и с 13,7%, но под заложената цел от 15%. При другите страни членки на ЕС потреблението на газ е спаднало с повече от целевото ниво от 15%, като при някои дори

е отчетен огромен спад от над 40 на сто.

Консумацията на газ е спаднала най-много във Финландия (с 57,3%), следвана от Литва (с 47,9%) и Швеция (с 40,2%). По отношение на месечните данни от януари 2022 г. до януари 2023 г., потреблението е постоянно под средното за периода 2017-2022 г. за съответните месеци от тези години.

Държавното „Ел Би Булгарикум“ сваля цени с 30%

Държавното млекопреработвателно предприятие “Ел Би Булгарикум” обяви, че ще намали цените на продуктите си с 30%. Намалението важи само за фирмените магазини, а не за продуктите на марката, които се предлагат в цялата търговска мрежа. Компанията обаче няма обекти в цялата страна, а само в София и един във Видин.

Най-голямо ще е намалението при сирената и кашкавалите - с 30%, по-скромно - за млеката. Със заповед на изпълнителния директор Николай Маринов от 20 февруари 2023 г. цените на млеката са по-ниски с между 5 и 10%. Цените на кашкавала и сирената намаляват с над 30%, пише в съобщението. От компанията заявяват, че “новите цени са свързани с промяна на цените на суровините и материалите”.

От сайта на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата се вижда, че за миналата седмица кашкавалът е поевтинял с около 20 ст. и цената му за 17 февруари, откогато

са последните данни, е 18,20 лв. за килограм. При сиренето през последната седмица дори се отчита леко повишение, като на 6 февруари то е струвало 11,50 лв., а на 17-и цената вече е 11,63 лв.

В България производителите не продават под себестойност, т.е. държавното “Ел Би Булгарикум” ще се лиши от 30% печалба от сиренето и кашкавала, продавани във фирмените магазини. Очевидно тази печалба ще продължи да се начислява от частните вериги, които разпространяват продуктите.

Започна да поевтинява „Гражданска отговорност“

При някои застрахователи задължителната полица падна под 200 лв.

Намаляване на цената на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ се наблюдава през последните дни при някои застрахователни компании. По данни на брокери от Нова година много от застрахователите са свалили леко тарифите си, но най-съществено това се забелязва от седмица насам за две компании - „Лев инс“ и „Бул инс“, пише segabg.com. При тях цените на застраховката в момента са паднали под 200 лв. - доста под средното ниво за пазара от около 240-250 лв.

Поевтиняването на „Гражданска отговорност“ при двете компании

важи както за преподписване на договори без инциденти с ПТП, където се предлагат 20-30% отстъпка, така и за нови клиенти, посочват брокери. Това показват и електронните калкулатори, които някои застрахователни посре-

дници предлагат. При попълване на данни за колата и за собственика се виждат фразантни разлики в цените на задължителната застраховка - от 180 до 300 лв. за леките автомобили.

Поевтиняването на задължителната застраховка се случва на фона на прогнозите, че тази година цената й ще се вдига, за да се догонят нивата отпреди КОВИД-пандемията. Заради ограниченията за пътуване и работа по време на коронавируса през 2020 и 2021 г. застрахователите масово намаляха тарифите си.

„Цената на „Гражданска отговорност“ плавно ще нараства през

2023 г. При тази инфлация няма как да очакваме намаляване на цената на „Гражданска отговорност“, както и на другата автомобилна застраховка - „Каско“. В последната година силно поскъпнаха резервните части за автомобилите, както и ремонтът, а това води до повишаване на обезщетенията, които застрахователите и Гаранционният фонд заплащат при ПТП“, коментира през декември председателят на Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ) Константин Велев. Припомняме, че през 2019 г. средната премия за ГО бе 260-270 лв., а впоследствие падна до 240 лв.

Топлото време свали цените на тока

Топлите дни през февруари свалиха рязко цените на тока на свободния пазар у нас, а и в цяла Европа. От събота котировките на българската енергийна борса са под 300 лв. за мегаватчас. В петък цената беше 327,79 лв., в събота се срина на 210,72, а в неделя мегаватчас струваше 212,28 лв. Обикновено в почивните дни цените падат, но трендът се запазва и за началото на седмицата - в понеделник мегаватчас струваше 240,50 лв., а за вторник - 226,37 лева.

И в понеделник България продължаваше с износа на ток. Извън границата в 18,52 ч. излизаха 1236 мегавата, което е повече от един блок на АЕЦ „Козлодуй“. В този час от Румъния у нас влизаха 502 мегавата, не е ясно част

от тях остават ли у нас или са транзитен пренос.

Справка на Електроенергийния системен оператор показва, че от 1 януари до 19 февруари износет е спаднал с 44,79%, производството на ток е намаляло с 11% основно от тецовете. Има ръст на електроенергията от големите ВЕИ - с 13,56 на сто, а от соларните паркове - с 40 на сто.

И на европейските пазари цените са надолу. За вторник най-евтин бе токът в Германия - 61 евро за мегаватчас. Въпреки че токът на Полша е предимно от тецове на въглища, цената бе 97 евро и продължава да е една от най-ниските.

Във Франция и на Иберийския полуостров токът струва 134 евро. Във Франция

атомните централи дават 82 на сто от електроенергията. На Балканите и в Централна

и Източна Европа цените са между 120 и 135 евро. В Румъния токът за вторник е с

цена от 125 евро, в Сърбия - 135 евро, в Гърция е по-скъп - 156 евро.

Нарастват продажбите на нови коли

Продажбите на нови автомобили в ЕС нараснаха през януари с 11,3% на годишна база, повишавайки се за шести пореден месец. Увеличението се дължи на ниската база през голяма част от миналата година и отчетения през януари 2022 г. рекордно ни-

сък обем на регистрирани нови превозни средства. Това показват последните данни на Асоциацията на европейските автомобилостроители (АСЕА).

Регистрираните нови автомобили в България също отбелязаха през януари добро повишение с 9,8% спрямо началото на

2022 г. - 2227 коли. Според статистиката регистрацията на нови електрически автомобили у нас се е увеличила с 50% до 51 броя, но заемайки пазарен дял в нашата страна от едва 2,3 на сто. Продажбите на нови хибридни коли в България се повишиха с 14,5% до 53 броя, заемайки пазарен дял от 2,4 на

сто, докато продажбите на коли с бензинови двигатели се повишиха със 7,9% до 1696 броя, довеждайки пазарния им дял до 76,2 процента. Регистрацията на нови дизелови автомобили у нас се повиши през януари със 17,9% до 408 броя, като пазарният дял на тези автомобили достигна 18,3 на сто.

3% лихва по кредити за инвестиции в селското стопанство

Управителният съвет на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) е утвърдил годишна лихва в размер на 3% за отпусканите пряко от фонда инвестиционни кредити за 2023 г.

От 2002 до началото на 2014 г. годишният лихвен процент по пряко отпусканите кредити беше 6%. От 2014 г. този лихвен процент бе намален на 5%, а през 2016 г. - на 4%. През 2019 и 2020 г. лихвеният процент, прилаган за инвестиционни кредити, беше 3%, а в периода 2021-2022 г. - 2,5%.

От облекчените лихвени условия могат да се възползват земеделските производители, кандидатстващи за инвестиционни кредити, отпускани пряко от Държавен фонд „Земеделие“.

Не може да се купи билет за влака на гарите

Пътниците на БДЖ вчера не можеха да си купят билети за влак на гарите в цялата страна. Продавачи са им ги кондукторите във влаковете, съобщават от компанията. Така за първи път качването във вагона без билет не прави пътника нередовен и няма да доведе до глоба. Проблемът е заради актуализацията на софтуера на билетните системи, което е направило невъз-

можно използването на компютрите на гарите. Намерението било преинсталирането да стане през нощта и да приключи към 6 часа вчера сутринта. Забавянето е дошло от затруднения при установяване на връзки с институциите, с които е вързана системата, като НАП, например. Очаква се издаването на билети във влака да продължи, докато се възстановят системите.

СНИМКИ БТА

Пакистански войник и талибански бойци патрулират на границата между Пакистан и Афганистан. Тя остана затворена за трети пореден ден. Напрежението между двете страни расте

Путин обвини Запада за войната в Украйна

Русия прекратява участието си в ядрения договор Нов СТАРТ

“Русия се намира в труден и ключов момент, в период на кардинални промени в цял свят”, заяви Владимир Путин в ежегодното си послание към Федералното събрание. “Ние бяхме открити и готови за диалог със Запада, настоявахме за единна система за сигурност. Но в отговор получавахме лицемерна реакция. Западът коварно си затваряше очите за политическите убийства и репресиите от Киев и насърчаваше нацистите да извършват терористични актове. Доставка на оръжие се водеше дори преди

началото на специалната военна операция. И сега сякаш се гордеят и се наслаждават на предателството си, наричайки “спектакъл” Нормандския формат”, каза Путин.

Той напомни, че бойните действия в Донбас са се водили още през 2014 г. и в момента Русия използва сила, за да ги прекрати.

“Ние не сме във война с народа на Украйна, той сам стана заложник на режима в Киев. А самата Украйна беше превърната в Антирусия и таран срещу нас”, констатира той.

Изненада за присъстващите, а и за Запада, бяха думите на руския президент, че Русия прекратява участието си в Договора за стратегическите настъпателни въоръжения (Нов СТАРТ), макар и да уточни, че тя не излиза от него. “Русия няма да е първата, която ще използва ядрено оръжие, но Министерството на отбраната и “Росатом” трябва да бъдат в готовност за нови изпитания на ядрени оръжия, ако САЩ ги предприемат първи”, каза руският президент.

Путин заяви, че Русия

е запазила стабилността на икономиката, предотвратила е дефицит и колапс на финансовата си система.

“Има един израз - оръдия вместо масло. Отбраната е най-важният приоритет, но не трябва да унищожаваме икономиката. Имаме всичко, за да гарантираме както сигурност, така и условия за развитие. Ще продължим да действаме в тази логика”, допълни той.

Президентът напомни за протичащите процеси на замяна на вноса и на обръщане на износа на Изток.

В Полша Байдън обсъжда военни въпроси

Президентът на САЩ Джо Байдън пристигна във Варшава. Тема на разговор е по-голямото и постоянно американско военно присъствие в Полша. Американският президент планира и преговори с лидерите на деветте държави от Източния фланг на НАТО, на които ще се обсъди и помощта за Украйна.

Преди Варшава Байдън изненадващо посети Киев, където след него пристигна италианският премиер Джорджа Мелони.

ЕС спешно проучва възможността за снабдяване на Украйна с боеприпаси, но върховният представител Жозеп Борел предупреди, че това ще отнеме време.

Украйна се нуждае особено от 155-милиметрови артилерийски снаряди по стандарта на НАТО.

Десетият пакет от санкции на ЕС срещу Русия трябва да бъде приет преди края на тази седмица, което ще съвпадне с първата годишнина от специалната военна операция в Украйна.

Недостиг на плодове и зеленчуци на Острова

Доставките за британските супермаркети на някои плодове и зеленчуци, включително домати, са сериозно нарушени заради лошото време в Европа и Африка. Консорциумът на британската търговия на дребно заяви, че реколтата е пострадала от “трудните условия”.

Недостигът на домати изглежда най-сериозен. Значителна част се отглеждат в Мароко и Южна Испания, които напоследък бяха засегнати най-напред от топлото време, което се отрази на добивите, а след това - и от последвалото засушаване. Отменени фериботи от Мароко заради лошото време се отразиха на доставките. Същото важи и за краставиците, а за чушките се казва, че нямат време да узреят.

Нови трусове в Турция и Сирия

Най-малко 20 са загинали, а 680 са ранени при нови трусове с магнитуд 6,4 и 5,8 по Рихтер край турско-сирийската граница. Местните се страхуват от повторение на кошмара от 6 февруари, когато трус със сила 7,8 в района отне живота на над 40 000 души.

В столицата на провинция Хатай Антакия много повредени преди това сгради са се срутили. В сирийската провинция Идлиб, контролирана от опозицията, също има нови разрушения и пострадали от падащи отломки хора.

Трусове са били усетени в целия регион. Според експертите сегашните земетресения не могат да се нарекат вторични и е много вероятно да последват нови разрушителни трусове.

НАКРАТКО

Сигнали за взривни устройства в Скопие

Съобщения за поставени взривни устройства са пристигнали на мейлите на 17 обекта в Скопие. Сред тях са президентската вила “Водно”, Музеят на Скопие, Природонаучният музей, Археологическият музей, Мемориалната къща на Майка Тереза, Градският търговски център, Административният съд, хотелите “Мариот” и “Александър Палас”, жп гарата и няколко медии. Искането е правителството да подаде оставка.

В Испания отслабва контролът на летищата

Испанските летища въвеждат промени за проверката на ръчния багаж. Те ще влязат в сила още в края на годината. Целта е да се избегнат дългите опашки при контрола за сигурност. Ще бъдат монтирани нови скенери с рентгенова и 3D технология, които ще позволят да се види всичко, без да се налага пътникът да изважда неща от куфара или чантата си.

Силно земетресение в Исландия

В Исландия е регистрирано земетресение с магнитуд 5,1 по Рихтер. Епицентърът е бил на 216 км североизточно от столицата Рейкявик с население около 118 000 души. Няма информация за жертви или щети.

Кораб се разцепи на две край Новоросийск

Сухотоварен кораб, плаващ под флага на Коморските острови, се разцепи на две на котвената стоянка край Новоросийск при силна буря. На борда е имало 11 души екипаж, те са открити, но един от тях е загинал. Плавателният съд е превозвал 3,5 хил. т мраморен чипс.

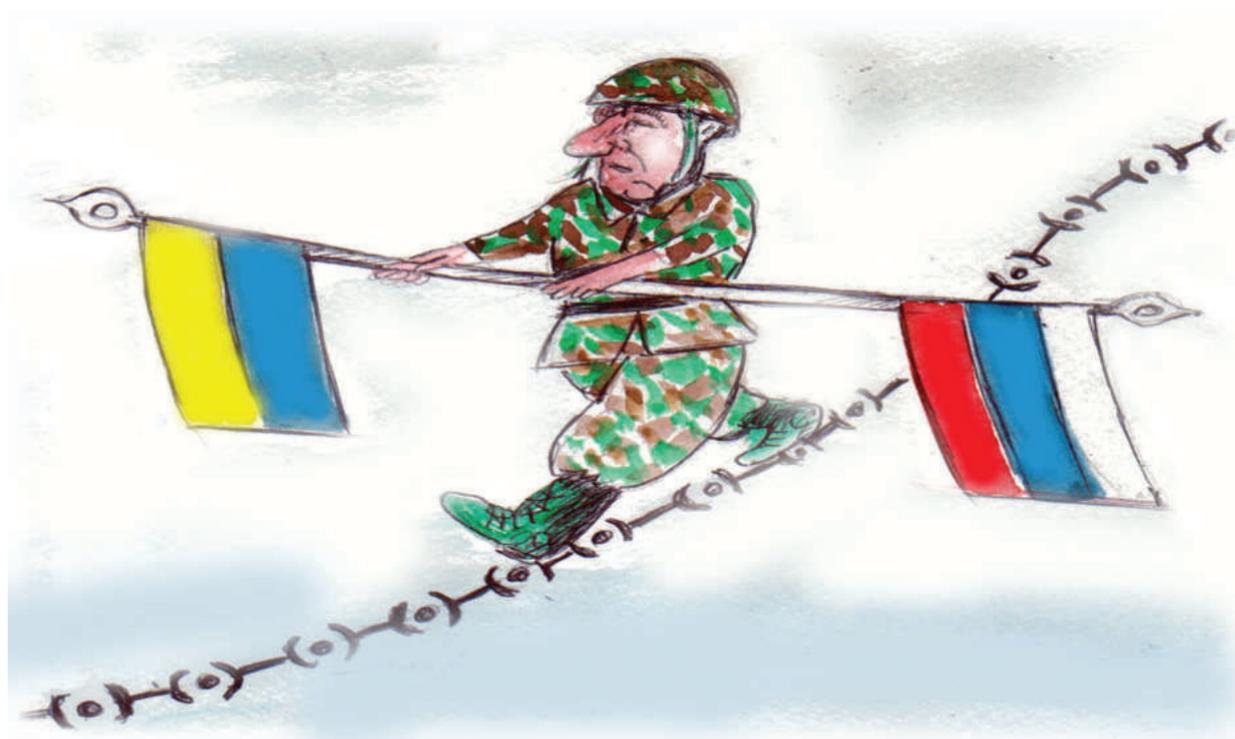
Тайван засилва военното сътрудничество със САЩ

Тайван ще засили военния обмен със САЩ, за да възпрепятства “авторитарния експанзионизъм”, заяви президентката на страната Цай Ингвен след среща с американски законодатели в Тайпе. Петдневната визита на щатски конгресмени идва, след като един от най-висшите служители в Пентагона е направил посещение на острова на фона на напрежение между Вашингтон и Пекин заради предполагаемите китайски шпионски балони.

Част от съоръженията за изпитване на ядрени оръжия бяха разрушени в КНДР. Правозащитни организации призоваха Южна Корея да предостави тестове на хора, които вероятно са били изложени на радиация

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

КОЛОНКАТА НА

Димитър
Денков

175 години Манифест

Тези дни се навършват 175 години от първото издание на Манифеста на комунистическата партия. Че автори са Карл Маркс и Фридрих Енгелс, става известно едва около Парижката комуна. Още по-късно се разкрива първоначалното заглавие *Предначертание на комунистически символ-верую* - популярна форма за изява на възгледи, явила се и у нас със *Символ-верую* на българската комуна на Ботев. За 175 години Манифестът е най-превеждана, най-издавана и най-въздействаща политическа програма. Припомнянето му не е ритуална възхвала, а се налага от препоявата на обществени условия, за чиято промяна е написан, но и е изчезнал от програмния хоризонт на т.нар. левица, вкл. и българската, държаща се все по-ексцентрично след края на "реалния социализъм" и забравата на призивното: "Пролетарии от всички страни, съединявайте се!".

Това е в съзвучие с опортюнизма и дрънканиците за идеология, като се забравя, че за авторите му "идеология" означава "фалиливо, превратно съзнание", подобно на религията, приказките за национална отговорност при господство на интернационален капитал и "честни частници", "солидарно" натоварени със същия данъчен процент, както и най-бедните. Такова превратно съзнание е и илюзията за гражданско общество, чиито адепти приписват на комунизма поредица войни, прикрити колониални робства и откровени преврати в полза на все по-стесняващи се глобални властови кръгове.

Тази неофитска забравя засегна левицата у нас, разрошла се в множество "политически проекти". Авангардът, съставен от тези, които познаваха в откъслечни преводи "за служебно ползване" модернизационните дебати от 1848 г. насам - за комуната през 1871, революциите около 1917 и Коминтерна, еврокомунизма след 1968 г., либералната демокрация след 1989 и глобализацията от края на ХХ век - заложи на колажите около свобода, солидарност и справедливост. "Национално отговорните" забравиха интернационализма и отидоха към водевилната версия на Добри-Войниковата "Криворазбрана цивилизация" с приказки за "семеен дребен и среден бизнес" и "християнска нравственост". Най-адаптивните пък се събудиха антикомунисти и се бетонираха в новата вечна истина с практически действия в класическа десница: 10% данъчна уравниловка, приватизация на държавно имущество, издръжка на социалните системи (транспорт, образование, здравеопазване, пенсионно дело и др.) най-вече от трудещите се при занемаряване на индустрията, раздробяване на селското стопанство, гетоизиране на градските покрайнини и селата с реторическо възмушение от всичко това, подплатено с щедро финансирани медийни кампании и фондации проекти.

С оглед на конюнктурата тази забравя е обяснима, но и политически инфантилна: предпазва от призрака на комунизма така, както децата се завиват през глава, за да се пазят от страхотите в тъмното. Затова 175-годишнината на Манифеста е повод да се припомнят 10-те му целеви мерки, актуални в спорността им до днес:

1. Експроприация на поземлената собственост и използване на поземлената рента за покриване на държавните разходи.
2. Висок прогресивен данък.
3. Премахване правото на наследство.
4. Конфискация на имуществото на всички емигранти и бунтовници.
5. Централизация на кредита в ръцете на държавата чрез една национална банка с държавен капитал и изключителен монопол.
6. Централизация на транспорта в ръцете на държавата.
7. Увеличаване на държавните фабрики, средства за производство, обработване и подобрене на земите по общ план.
8. Еднаква задължителност на труда за всички, създаване на индустриални армии, особено за земеделието.
9. Единение на земеделието с индустрията, постепенно преодоляване на противоположността между града и селото.
10. Обществено и безплатно възпитание на всички деца. Премахване на фабричния труд за деца в сегашната му форма. Съединяване на възпитанието с материалното производство и т.н.

Успехът и богатството

Деси ВЕЛЕВА

Децата и младите най-често като че ли стават обект на изследвания, проучвания, анкети, а мнението им се анализира надълго и широко от експерти, за да се достигне до общението, че нещо не му е наред на новото

поколение. Заключение обикновено е, че децата или не искат да учат, или нямат цели, или не им се работи, като разчитат на подкрепа от родителите си до възможно най-късна възраст. Изобщо се представя едно апокалиптично бъдеще за страната.

Поредно проучване на "Евробарометър" на "Евробарометър" показва, че всеки трети българин от така нареченото поколение Z - на възраст между 15 и 24 години, живее с разбирането, че успехът в живота се дължи на късмета да се родиш в богато семейство. Даже сме първенци в Европа

по този показател.

Излиза, че малко от младите хора вярват, че с добро образование и повечко работа можеш да успееш в България. Драматични и песимистични са индикаторите, но насоченият пръст за порицание и упрек не трябва да е към младото поколение. То е продукт на несигурното семейство, борещо се за оцеляване през 90-те години на миналия век. Семейство, живеещо във финансова нестабилност, без яснота какво ще се случи в утрешния ден.

Тогава какво потомство да възпита? Такова, което се чувства още

по-несигурно в собствените си усилия за постигне личен напредък. Поколение, което вижда, че достъпът до качествено образование действително зависи от семейното богатство, а работата все още е свързана с връзкакарство.

Не сме напреднали много през последните трийсетина години и резултатите от анкетите няма да са много по-различни. Младите пак ще са обезверени и разочаровани, ще разчитат на семейните възможности, а не на своите сили. А самочувствието им ще се гради на клатещ се пиедестал.

Изненадващо смешно

Чавдар НАЙДЕНОВ

Байдън реши да подготви обявяването на кандидатурата си за втори мандат с демонстрация на смелост. Той показва, че не го е страх от Путин, като осъществи "изненадващо" посещение в Киев. Което не е могло да стане без по-

лучаването на гаранция от Путин, че няма да обстрелва града.

И без дълбока американска вяра в неговата честност...

Смешно е, но друг извод едва ли е възможен.

Изобщо, графикът на почти всекидневните влакови екскурзии на всички натовски храбреци "Лвов - Киев" е доста наситен и няма как да не се съгласува с няколко ведомства в Русия... Но в случая с американския Цезар мерките са такива, че домакините едвам издържат на толкова пастие.

Когато Клинтън ни посети в края на 1999-а, широкият център на Со-

фия осъмна окупиран. В небето кръжеха самолети и хеликоптери. Кола не се допускаше на километри от местата, където щеше да стъпи кракът Му. Сложиха снайпери по горните етажи на пл. "Свети Ал. Невски" и забраниха да се отварят прозорци. Изпразниха от мебели, съдраха тапетите на хотел "Балкан" (партизанско име "Зографски", после "Шератон", сега не знам) и ги замениха с нови тапети и други мебели. Самолет докара лимузината Му, кораб стовари в Бургас походната Му болница с компактна бутикова реанимация. Т.е. изненадите

бяха изключени.

Тем паче мога да си представя каква гледка е била по трасето на Байдън. Птичките са заемали поза "мирно" във въздуха. Но още по-важно, още по-надеждно - получена е била офицерската дума на този, на когото демонстративно точат ножа, че няма да пуца.

Почвам да разбирам защо след Студената война тия тръгнаха на Изток. Май си мислят, че пак си имат работа с благородни диваци, които по стара национална традиция могат да излъжат и след това да изколят.

Фейсбук

Накъде с боклука на София?

Столичната община се провали в изграждането на инсталация за изгаряне на остатъка от преработената смет и изпусна евромилиони

Деси ВЕЛЕВА

Провал на мегапроект за оползотворяване на сметта на София, милиони изгубени евросредства и безизходна съпровождат последните месеци от управлението на ГЕРБ в София. Признатата преди седмица несполука с усвояването на европари за

Така трябваше да изглежда инсинераторът в София

преработката на сметта в завода. В него технологичният процес включва приемане на сметта, механично сепариране с отделяне на метал, стъкло, картон, хартия, пластмаси, предвидени за рециклиране. Останалите отпадни продукти отиват за биологично сушене, а след него остават няколко продукта - материал, подобен на компост, смет за депониране и най-вече фракции на модифицирани горива, по-известни като РДФ гориво.

Именно РДФ е абривиатурата, от която вече се плашат и гартите. Инсталацията за оползотворяване на въпросното гориво обаче остава химера, стана ясно преди дни. Въпреки че години наред се работеше и спореше по нея, призоваваше

Заводът за преработка на боклука на града

РДФ горивото чака да бъде изгорено в циментовите заводи

изграждането на съоръжение за изгаряне на така наречения РДФ отпадък на столицата остана някак встрани от общественото внимание покрай злободневните политически вълнения. Проектът за спорния инсинератор за изгаряне на смет обаче беше единственият вариант на Столичната община да се справи с голяма част от проблема - какво да правим с генерирания от най-големия град в България боклук?

Преди доста години ГЕРБ реши, че инсталация за изгаряне наред града е най-доброто решение. Едни скочиха срещу местоположението му, други - срещу идеята, а трети останаха без позиция. Години наред слушахме бодряшки изявления как Европа ще даде пари, а съоръжението е най-екологичният вариант. Чухме толкова много похвали за подобни инсталации, работещи от години в центъра на Виена и в други големи европейски градове, че почти ни се прииска да я изтипосаме на жълтите павета пред храма "Свети Ал. Невски", че да светнем от чистота и екологичност. Обаче нищо не се случи досега, а явно няма и да се случи.

А сега накъде? Общината не казва. Ще мисли тепърва. Или друг ще мисли, но след изборите наесен. Който и да е той, няма да намери изход скоро, защото проблемът не е лесен за решаване в краткосрочен план. Въпросът е дали няма да дойде пак момент за боклучена криза.

Не беше чак толкова отдавна времето на трупачите се попрепълнени сметнища мириз-

ливи бали с боклук, които после трябваше да се разкарват из цялата страна в търсене на милостива приемаща община. Някои помнят, че боклукът на София се балираше от 2005 до 2007 г., тъй като сметището в Суходол беше затворено. В спешен порядък тогавашният кмет Бойко Борисов пак го отвори, за да се бори със задълбочаващата се криза. За целия почти апокалиптичен период бяха опаковани близо 800 000 тона смет в почти толкова бали, които трябваше да се транспортират до депа в страната години наред. За цялата сага бяха изразходвани поне 100 млн. лева. Стигна се дотам Европейската комисия да започне дело срещу България заради балираните отпадъци и липсата на съвременна система за оползотворяването на боклука.

Десет години бяха нужни на Столичната община, за да премине през основните стъпки за реализиране на голяма програма за управление на боклука, за да не се стига до нов отпадъчен Армагедон. Кметството започна да работи по интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци в 4 етапа. Единият включва депото за отпадъци "Садината", което има капацитет от 3,2 млн. тона и живот 21 години. Друга част на системата е инсталацията за биологично третиране "Хан Богров", в която отиват зелените отпадъци от парковете и хранителните отпадъци от ресторанти и магазини.

Основният компонент е Заводът за механично-биологично третиране на битови отпадъци и производство на РДФ

Съоръжението във Виена, което е модел на Столичната община

А някога имаше и бали

гориво край софийското село Яна, открит през 2015 г. след много отлагания. Тогава бе закрита наказателната процедура срещу страната за неправилно прилагане на европейското законодателство при управлението на отпадъци.

Строежът на завода с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." и със заем от

Европейската инвестиционна банка отне година и осем месеца. Така, доста след началото на XXI век, една европейска столица се сдоба с модерен завод за отпадъци, който да преработва 410 000 тона боклук годишно.

Остана само последната фаза от големия проект - инсталация за изгаряне на РДФ горивото, което остава след

се за референдуми, насрочи се търгове, които се обжалваха в съда, обяви се дори победител в процедурата за строителството, но накрая Столичната община не успя да се вмести в обявения от Европа срок и изгуби финансирането откън.

Спорен е въпросът доколко би бил изгоден бъдещият инсинератор, който има за цел да осигурява топлинна енергия за столичното парно и така да се пести част от използвания в момента природен газ. От общината с половин уста принават, че в момента Заводът за преработка на боклук не произвежда достатъчно РДФ гориво, което да захранва евентуалното бъдещо съоръжение за изгарянето му. Заложено е инсинераторът да изгаря 180 000 тона, но заводът генерира едва една трета от това количество.

Явно сметките на общината не излизат, а бъдещето е още по-неясно. В момента РДФ се разнася из страната за изгаряне основно в циментови заводи. Все по-често обаче те не го искат, защото качеството му не отговаря на заложените параметри и calorичността му не е достатъчна за производство на цимент. На всичкото отгоре Столичната община плаща на заводите, а допълнителни милиони отиват и за транспортирането му. Според последната обществена поръчка, обявена от кметството, над 26 млн. лева ще бъдат дадени за една година на фирми, които решат да отърват общината от 100 000 тона РДФ отпадък.

Ами ако не се намерят кандидати? Пак ли ще дойде времето на балите? Този път с модерна име РДФ.

При застаряващо и все по-болно население дългосрочната грижа е грижа само на болните

Аида ПАНИКЯН

Болничното легло не е просто креват. За да съществува то, е необходимо специално оборудване, апаратура, съответстваща на болестта, за което е предназначено. И най-важното: съответен брой медицински кадри - лекари, сестри и др., които имат образование и квалификация по съответната специалност, за да полагат необходимите грижи за болния. Затова болничното легло е най-скъпото и колкото по-малко хора стигат до него, толкова повече пари се спестяват и на здравната система, и на отделния човек, и на държавата.

От години се твърди, че България е една от страните в ЕС с най-много болнични легла, но не се уточнява какви са те. Факт е, че има в излишък легла за активно лечение и с всяка година все по-остър недостиг на болнични легла за дългосрочна грижа. Ако първите носят пари, то вторите са източник на разходи. Често малки общински болници все още се опитват да полагат грижи за пациентите си и след острата фаза на болестта, но това им коства много.

В момента НЗОК плаща за продължително лечение на болни с определени заболявания след епизод на активно лечение

само по четири клинични пътеки

Въведените изисквания за изпълнението на тези пътеки се доближават до изискванията за активно лечение при значително по-ниски нива на финансиране, което не мотивира лечебните заведения да разкриват легла за продължително лечение.

Извън статистиката и официалното говорене, това е напълно нор-

мално - у нас, за разлика от други европейски държави, превенцията и профилактиката са слабо застъпени. За тях се отделят прекалено малко обществени средства чрез бюджетите на НЗОК и на МЗ. Едно от изключенията е ваксинапрофилактиката. Малко пари се заделят и за извънболничната медицинска помощ - и първична, и специализирана. И това е нормално, защото обществените пари за тези дейности също са малко. Поне в сравнение с парите за болнично лечение и за лекарства.

Продължителното лечение и дългосрочната грижа остават грижа само на семейството и близките на болните. Оказва се, че у нас дори не е дефинирано понятието "дългосрочни грижи".

Например онкоболестите през последните години постепенно се превръщат от животозастрашаващи в хронични. Вече все по-малко се говори за преживяемост и все повече - за качество на живот. Палиативната грижа е грижата, придаваща човешко лице на онкологията и на всяко лечение, каза преди време доц. Николай Йорданов. Той бе категоричен, че у нас липсват палиативни грижи, защото са финансово неизгодни.

Неравномерен достъп до лекар

В никакъв случай не бива да се пропуска един положителен факт: българският пациент има почти незабавен достъп до личния лекар или до лекар специалист, а приемът в болница става в рамките на дни. Това безспорно не бива да се променя в здравната ни система. Но положителните неща са дотук.

В края на 2020 г. в България има 5257 населени места - 257 градове и 5000 села. В 9 малки града и 3882 села, в които живеят общо над 800 хиляди души (12% от населението на страната), няма осигурен достъп на място до първична медицинска помощ. От тях 2142 населени места са с население над 100 души, а 104 - с 1000 души. Определеният стандарт за минимална осигуреност с общопрактикуващи лекари от 66,6 на 100 000 жители е един от

най-ниските в ЕС.

Е, какво им остава на болните и на лекарите, освен болница? През 2000 г. общо хоспитализациите са 1 181 097. Следва прогресивен ръст, като през 2019 г. са 2 412 523, през 2020 г. очаквано има рязък спад и са 1 963 826 (малко повече от 2010 г.), а през 2021 г. вече са 2 013 020, сочат данните на НЦОЗА.

Повече хоспитализации, по-малко хора

Вероятно у нас има прекалено много болнични легла, но те са за активно лечение. Въпреки многократните опити административно да бъдат съкратени, броят им расте. През 2010-2012 г. по време на първото правителство на Бойко Борисов имаше най-сериозни опити за затваряне на болници, най-вече малки и общински, с мотива за съкращаване на болнични легла. Оправданието беше, че в България са най-много, въпреки че данните на НЦОЗА сочат друго: през 2010 г. болничните легла (общо!) на 100 хиляди души население в Бълга-

Най-скъп

рия са 610,7, в Австрия - 770,9, в Чехия - 718,4, в Германия - 821,3. Усилията на хората на Борисов не само в първото му правителство, но и в следващите, бяха не само неуспешни, но и ефектът беше обратен. Ако през 2010 г. болниците у нас бяха 346, то 11 години по-късно са само с 5 по-малко. За сметка на това болничните легла от 48 934 се увеличават с 5557, по данни на НСИ.

Населението в страната намалява, но болничните легла и хоспитализациите се увеличават, като само едно от обясненията е застаряващото население. Разходите за болнична помощ също растат. Всичко това говори за неефективност и на болничната, и на извънболничната помощ. И ако ще се сравняваме с другите страни от ЕС, то у нас средният болничен престой е 5 дни, докато

болнични легла през 2019 г. нараства на 77,7 на 10 хиляди души при запазена ниска осигуреност с легла за дългосрочна грижа - 3,5.

Проучване на Еврокомисията на националните политики за дългосрочна грижа, публикувано през 2018 г., сочи, че в България прогнозите са, че населението над 65 г. ще нарасне от 20,4% през 2015 г. до 32,7% през 2060 г. Кое то ще доведе до много високо търсене и повече разходи за дълготрайно обслужване в сравнение с настоящия период. Обща тенденция в страните членки е все повече ресурси да бъдат насочвани към системата на дългосрочните грижи.

Няколкото Национални здравни карти (първата през 2000 г., последната през 2018 г.), които трябваше да регулират ситуацията, да бъде "оптимизирана струк-

в ЕС е близо 8 дни.

Да, възрастните и болните стават все повече, а децата - все по-малко. Постоянното население на България в края на 2010 г. е 7 504 868 души, а според последното преброяване към 7 септември 2021 г. у нас живеят 6 519 789 души.

Докато в повечето държави на ЕС в периода 2010-2019 г. болничните легла за активно лечение намаляват, у нас се увеличават - от 557,4 на 100 хиляди души население на 641,2. Подобно на България, но с много по-малък ръст на леглата за активно лечение, е в Румъния, Малта, Ирландия.

Всъщност в България има сериозен

недостиг на болнични легла

но за дългосрочна грижа. През 2010 г. те са едва 1,8% от целия болничен леглови фонд, през 2019 г. са 4,9%, през 2021 г. има нов спад и са 4,2%. И Националната здравна стратегия 2021-2030 констатира добре известния факт - осигуреността на населението с

турата на здравната мрежа", не постигнаха нищо и нещата не са помръднали и на йота. У нас оче-

ОТО ЛЕГЛО Е БОЛНИЧНОТО

видно само се броят болниците и болничните легла, но не се вземат предвид тенденциите.

Наблюденията на "Индекс на болниците" сочат, че осигуряването на тази дейност с обществено финансиране става все по-оскъдно. Данните показват, че през 2021 г. НЗОК е платила за палиативни грижи на 1657 души в 16 лечебни заведения, докато през 2020 г. палиативни грижи, финансирани от здравната каса, са получили 1789 души в 17 лечебни заведения.

Тази година правителството прие

Национална карта на дългосрочните нужди от здравни услуги

в около 250 страници. От нея става ясно, че използваемостта на болничните легла през 2021 г. е едва 56,1%. Според експертите фактически използваните болнични легла в страната през 2021 г. са били 30 569 от всички налични 54 491.

В тази карта експертите отново посочват необходимостта от мерки за ефективно разпределение на финансовите ресурси с ак-

цент върху дейностите по ранна диагностика и ефикасно лечение на социално-значими заболявания, рационална лекарствена употреба и (забележете!) реструктуриране на легловия фонд на лечебните заведения с цел развитие на дейностите за продължително лечение и за палиативни грижи.

Често като се каже дългосрочна/продължителна грижа, се мисли за хора, прекарвали инсулт или получили тежки счупвания, или с онкологични заболявания. На заден план остават сякаш грижите за хора с психични разстройства.

Данните за България показват, че 14,5% от хората в някакъв етап от живота си са страдали от психични разстройства, т.е. в 1 от 4 семейства има поне един човек с психично разстройство. Още по-тревожно:

едно на всеки пет деца изпитва психично разстройство

всяка година, а 11% от момичетата и момчетата на 10-19 г. са с диагностицирано психично разстройство. Рискът да се развие тревожност или депресия при 18-36-годишните е около 3 пъти по-

голям в сравнение с хората над 65 години. Да не говорим за депресията, деменцията, болестта на Алцхаймер и пр. при възрастните. У нас няма развит капацитет и профилирани услуги в психиатрията на напредналата възраст.

Дали някой си е правил труда да пресметне колко пари от БВП у нас отиват за психиатрични грижи? Не е ясно, но в целия ЕС е пресметнато, че това са 2%.

Очевидно е, че системата ни на здравеопазване трябва да се преориентира и постепенно да увеличи тежестта на дългосрочната грижа. Сега, макар и само понякога, част от функциите на дългосрочната грижа (на ръба на закона) се поемат от болничните структури за активно лечение. А това води до неефективно разходване на обществени пари. От друга страна, огромна част от хората, нуждаещи се от продължителни грижи, остава без такива, или ги получава от семействата си, или в частни заведения. Бъдещите правителства явно трябва добре да обмислят евентуалното "орязване" на болнични легла - такова рязане би излязло доста скъпо на държавата и на данъкоплатците.

Анализът на състоянието ясно показва, че на България ще бъде необходим все по-голям капацитет за дългосрочни грижи и развитие на здравни и интегрирани здравно-социални услуги и мрежи за солидарност и грижи.

Увеличаването на броя на леглата за дългосрочни грижи, усъвършенстването на социалните услуги и подобряването на грижите в домашни условия ще позволи на болниците за активно лечение да фокусират вниманието си върху основната си дейност и по този начин ще допринесе за повишаване ефек-

тивността на болничния сектор като цяло.

Ще бъде ли необходима поредната нищо неказваща и нищо непроменяща национална карта (все едно дали ще се нарича здравна, социална или нещо друго)? Ще бъде ли необходима поредната стратегия, преписана от предходната и служеща само за цитиране на числа, проценти, данни в медийте и социалните мрежи? Или да започнем да събираме капачки и за обезпечаване и на дългосрочни грижи? Защото тази кампания на сърцати хора май върши повече работа.

Дългосрочната психиатрична грижа

В България може да се каже, че тя все още е в началото на ХХ век и основно е грижа на лекаря, на пациента и на семейството му. Тя е някак споделена между социалната и здравната система и, както се очаква, с размита отговорност и по нашенски често е некоординирана и недостатъчно ефективна. Грижата на здравните власти са медицинската диагностика и медикаментозното лечение, а в системата на социалните услуги липсва клиничен опит, което е обяснимо. По данни на НЦОЗА, психиатричните легла в лечебните заведения в страната към края на 2021 г. са 3937, което е 7,7% от общия болничен фонд и осигуреност от 0,58 на 1000 души. От тях за активно лечение са 2480, за дългосрочни грижи - 484. Отделно има 458 места за краткотраен престой за предоставяне на услуги в условията на дневен стационар. Държавните психиатрични болници са 12. Толкова са и центровете за психично здраве (бившите психиатрични диспансери), има и 5 психиатрични клиники в университетски болници и 17 психиатрични отделения към многопрофилни болници. Има и психиатрични легла в други лечебни заведения на отделни ведомства.

Пред българската психиатрична грижа стои и ново предизвикателство - децата и подрастващите. Към 2020 г. в страната има

едва 21 детски психиатри

според новата карта. Стационарните отделения за детска психиатрия понастоящем са две. Експертите са категорични, че разкриването на дневни психиатрични отделения/центрове за деца и юноши с психични разстройства е необходимо да се осъществи като крайна цел във всяка област на страната, без децата да се откъсват от обичайната среда на живот.

Стационарното лечение на зависимости се осъществява в една специализирана болница (ДПЛБНА - София) и в наркологични или психиатрични отделения към различни болници с общо 169 легла за лечение на зависимости.

Заклучението на експертите е, че на страната са необходими 4445 легла за тези болни, а към момента има 4016. Но "ако се вземат предвид разкритите 458 места за краткотраен престой в психиатричните стационари, общата осигуреност към момента е в рамките на желаната". Въпреки това, по-долу се казва, че "в България има известен недостиг на психиатрични легла, както и значителен дисбаланс по отношение на териториалното разпределение на регионално и особено на областно ниво".

В новата карта е предвидено осигуряване на базова психиатрична помощ на територията на всяка област, което включва комплексни медицински грижи за болни с психични заболявания в амбулаторни и стационарни условия. На второ болнично ниво се предвижда специализирана психиатрична помощ с регионално и междурегионално значение. На трето ниво се "осигурява комплексна оценка при трудни за диагностициране и неясни случаи".

Литият може да разпали нова война за ресурси

„Бялото злато“ става
все по-търсено и ценено

Приказките, че третият елемент от Менделеевата таблица - литият, е “металът на бъдещето”, изобщо не са празни. Учените все по-уверено говорят, че белият, ковък и лек метал има шанса скоро да задмине по значимост дори и петрола. От него се произвежда всичко - от батерии, през огнеупорни плочи до лекарства срещу шизофрения. Инвеститорите следват парите - за последните две години цената му се е удесеторила! До 2030 г. Световната банка предвижда нуждите в глобален мащаб да скочат 17 пъти. Малък пример - в един електромобил се използват около 12 кг от метала. А целият те да погребат добрия стар двигател с вътрешно горене в следващите 20 години.

Литиевата революция напълно може да прекрои геополитическия пейзаж. В зависимост от възможностите за добив и преработка, някои държави може да станат свръхсили или най-малкото да заемат сладката ниша на днешните петролни монархии в Персийския залив.

КНР има пълна възможност да се възползва от революцията. Днес на Поднебесната се падат 75% от преработката и производството на литиеви продукти. Впечатляващ резултат, ако се вземе предвид, че притежава едва четвърт от световните запаси. На другия полюс е Русия - от една страна, тя притежава третите по размер запаси на планетата. Но

■ Виктор ТУРМАКОВ

след разпадането на СССР преработката е закрыта през 90-те години с логиката “Защо ни е производство, като може да се купи срещу петрол?” Едва сега се предприемат доста закъснели опити да се навакса - открити са вече три предприятия. Но ще стигнат ли?

И все пак Русия се събужда. А Европа и досега спи. ЕС днес не добива и грам от този ключов компонент. Говори се за евентуални планове да започне добив на литий във

Финландия. Но дори и най-оптимистичните прогнози са, че Европа ще покрива едва 40% от потреблението си на литий.

Южна Америка е другото място, където са концентрирани запаси. Някои вече наричат Боливия бъдеща “Южноамериканска Саудитска Арабия”. Към запасите в региона лакомо гледат американски, европейски, китайски и дори руски компании. Сецате се как ще се разработват находищата по тези ширини - местните пеони ще получават жълти стотинки, донове ще си устроят живота със златни тоалетни чинии и черен хайвер на корем, а международните корпорации ще гребят на воля ресурсите на тази част от света. Местните обаче се усещат.

Левите власти в Мексико, която наскоро откри доста тлъсти запаси от белия метал, одържавиха перспективните запаси. “Нека нацията да бъде собственик на този

стратегически минерал. Нито един представител на чужда държава няма да експлоатира лития ни. Той принадлежи на народа на Мексико”, заяви президентът Лопес Обрадор. Пожелаваме успех на латиноамериканците. Ще им е нужен, защото Вашингтон все още ги смята за свой “заканен двор”, а неоколониализмът си остава експлоататорски и зъбат.

Наскоро в съседна Сърбия откриха литиеви находища. Залежите там се оказаха най-големите в Европа и това подхрани логичния интерес на добиващите компании. Президентът Александър Вучич заяви миналата година, че находката е “една от най-големите надежди за Сърбия” и призова инвеститорите да побързат с плановете за добиване. Но... греда. Глас до небето надигнаха местните еколози, които припомниха, че добивът е занимание замърсяващо и организираха огромни протестни

шествия. Белград трябваше да даде заден по проект, който можеше да го позлати. Парадокс - всички еколози имат мокри сънища за електрически автомобили, но никой не иска около него да има находища за литий. Не разбраха ли, че за омлет е нужно да се счупят няколко яйца?

Обратно към Сърбия, а оттам - към нас. Находището “Ядар” се намира на едни 300 километра от Калотина. Геоложкият анализ дава основание да се вярва, че може би има литиеви находища в Бобовдолския, Пернишкия и Кюстендилския басейн. Може би е време да се изпратят геолози в района, известен с борбени, силни и умели в добива на въглища под земята държавна политика регионът може да бъде съживен, а цяла България - политиевна. Все пак литият е наричан от някои “бялото злато”.

BUSINESS INSIDER:

Петролните запаси на САЩ са на най-ниското си ниво

Освобождение на още петрол от стратегическия петролен резерв на САЩ би могло да попречи на способността на администрацията на президента Джо Байдън да се бори с бъдещ шок при горивата, твърдят анализатори.

Байдън “отпусна” 200 милиона барела петрол от резерва миналата година, докато войната на Русия срещу Украйна разтърсваше енергийните пазари. Резервът на САЩ е най-големият спешен петролен запас в света, но сега е на най-ниското си ниво от 1983 г.

През април отново ще бъде използван с разрешена от Конгреса продажба от 26 милиона барела, с което нивото ще достигне 346 милиона барела - почти половината от това, което беше, когато Байдън встъпи в длъжност като президент на Щатите, пише Business Insider.

Международната агенция по енергетика изисква от членове като САЩ да поддържат минимално ниво на резервите. Според изчисления на RBC Capital Markets задължението на САЩ е около 315 милиона барела. Минимумът може да включва запаси от частния сектор, но не се считат за надеждни от резерва.

Година след нахлуването на Русия в Украйна глобалният енергиен пазар все още е несигурен, а САЩ може да останат уязвими.

“Усвояването на толкова голямо количество от резерва донася ненужен стрес върху американските ресурси и ограничава способността ни да реагираме на шок на петролния пазар”, предупреждава старши управляващият директор на Evercore ISI Джеймс Уест.

Русия даде знак, че не е приключила с използването на енергията като оръжие срещу Запада. По-рано този месец цените на петрола скочиха, след

като Кремъл обяви, че ще намали производството си на суров петрол с 5% в отговор на санкциите.

ОПЕК не планира да увеличава доставките на петрол след намаляването на производството миналата година. Министърът на енергетиката на Саудитска Арабия обяви, че квотите, определени през октомври, ще останат в сила.

Освен това се очаква Китай да консумира повече петрол, което ще донесе допълнителен натиск върху доставките и цените.

“След като резервът на САЩ намалел до 346 милиона барела заради освобождаването на голямо количество петрол, ще има много ограничени възможности за Белия дом да освободи повече от стратегическите запаси”, смята водещият анализатор на Kpler Виктор Катона.

По думите на експерта, САЩ са по-малко зависими от вноса на петрол, защото вътрешното производство се е увеличило през последните години.

Започна 11-ото издание на Наградата „Бисерче вълшебно“

В краткия списък тази година са включени 81 книги за деца и тийнейджъри

Започна гласуването в единадесетото издание на Националната награда „Бисерче вълшебно“ - единствената българска награда, чието жури са децата. Целта, която си поставя Фондация „Детски книги“, организатор на инициативата, е да насърчи четенето и да повиши функционалната грамотност на подрастващите. За първи път на гласуване ще бъдат подложени книги, оценени от два панела на жури и включени в кратък списък.

„Всяка година получаваме голям брой номинации от издателствата, но в единадесетото издание отбелязахме необичаен ръст - 166

книги се включиха в надпреварата. Въвеждането на кратък списък с по-малко книги във всяка категория ще улесни децата да четат повече и да изберат своите фаворити по-лесно“, споделя Валентина Стоева,

председател на Фондация „Детски книги“.

През 2023 г. децата на възраст от 3 до 16 г. ще могат да отличат своите книжни бисерчета измежду 81 художествени и нехудожествени заглавия

- най-добрите книги на българските издатели за 2022 г., включени в краткия списък. Заглавията са разпределени в 6 категории: „Буболечета“ (художествени, 3-5 г.); „Откриватели“ (художествени, 5-7 г.); „Изследователи“ (художествени, 8-10 г.); „Мечтатели“ (художествени, 11-13 г.); „Майстори“ (художествени, 14-16 г.) и „Нещотърсачи“ (нехудожествени, 3-16 г.). Любопитно е, че тази година сред първоначално подадените номинации книгите от български автори са 61, а 21 от тях продължават в надпреварата за детския вот. „Отличник“ в селекцията е поетесата и преводачка Мария

НАТФИЗ почита Юлия Огнянова с работно ателие, изложба и филмови прожекции

100-годишнината от рождението на Юлия Огнянова стана повод театрите, в които е работила, да представят на сцените си различни спектакли с участието на нейни ученици - актьори и режисьори. Между тях са Стефан Москов, Александър Морфов, Леонард Капон, Мариета Ангелова, Антония Вирт, Велимир Велев и др., непреходното наследство и принос на големия театрален режисьор и педагог към българската култура.

Националната академия за театрално и филмово изкуство също ще участва в програмата от събития, посветени на Юлия Огнянова. На 22 февруари от 11 ч. в корпус „Г“ на ул. „Сапунджийска“ 4 ще се проведе работно ателие „Нравствената сила на театралната клоунада“ с водещ проф. д-р Велимир Велев.

По-късно, от 17,30 ч., във фойето на ул. „Стефан Караджа“ 20 ще бъде открита и изложба, посветена на живота и творчеството на Юлия Огнянова.

В следващите дни в Кинозалата на НАТФИЗ ще бъдат излъчени четирите филма за Юлия Огнянова. Планирани са разговори с част от участващите актьори и авторите на филмите, успели да присъстват на прожекциите: 23 февруари от 18,30 ч. - „Това име го забравете“, документален филм на Боян Папазов; 27 февруари от 18,30 ч. - „Юлия“, документален филм на Стефан Джамбазов; 6 март от 18,30 ч. - „Юлия и нейната странна компания“, режисьор Владимир Люцканов; 13 март от 18,30 ч. - „Юлия и клоуните“, документален филм на режисьора Иван Ковачев.

ПЛАКАТ НАТФИЗ

СНИМКА БНР

Впечатляващата музикална колекция, озаглавена „Петя Панева с Оркестъра за народна музика на БНР“, включва девет велико-

лепни песни, записани с едни от най-добрите български инструменталисти и аранжирани от композиторите Георги Андреев, Коста-

дин Генчев и Димитър Христов.

Доброто познание между Оркестъра за народна музика на БНР и Петя Панева не е от днес, нито от вчера. То е отражение от бдителния поглед на състава и неговия диригент Димитър Христов през годините към младата генерация изпълнители, сред които безспорно се откроява възхитителната Петя Панева.

В поредната им среща, албумен дебют за певицата, ясно се долавя зрялото майсторство между равностойни колеги. Музиката, изпълнила искреното им общуване, е сладкодумен разказвач на истории.

Една след друга се сменят деветте звукови картини, разкриващи богатата душевност на солист, диригент, композитор и оркестър. Дебютни-

Донева, която присъства в краткия списък с 4 преводни заглавия и 1 авторска книга. Юлия Спиридонова, наричана „българската Дж. К. Роулинг“, също участва с 2 авторски и 1 преводна книга. Формата за гласуване в сайта www.biserche.com ще е отворена до 23,59 ч. на 23 април т.г. Всеки гласувал участник ще получи по имейл грамота за почетно жури. Единадесетото издание по традиция се провежда с подкрепата на Министерството на образованието и науката и с финансовата подкрепа на Столичната община, в партньорство с Българската библиотечно-информационна асоциация, Фондация „Глобални библиотеки - България“, Асоциация „Българска книга“ и Асоциация „Родители“.

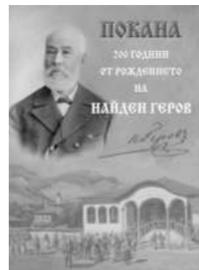
НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

АЛЕКСИ СОКАЧЕВ, мениджър операции и телевизионно излъчване в УЕФА
БОЖАНА ДИМИТРОВА, журналистка
ВАЛЕРИ ЙОРДАНОВ, актьор
Акад. КИРИЛ БОЯНОВ, един от пионерите в създаването на изчислителната техника в България
ХРИСТО КАРАСТОЯНОВ, писател

НАКРАТКО

Премиера на филм за Найден Геров в БАН и в Копривщица

200 години от рождението на големия възрожденски будител, просветен деец, езиковед, фолклорист, писател, дипломат и създател на едно от първите класни училища в България Найден Геров се навършват на 23 февруари. По този повод премиерата на документалния филм „Найден Граматик - копривщениецът“ ще се състои в зала „Марин Дринов“ на Българската академия на науките на 22 февруари от 18 ч. Лентата е творческо дело на режисьора Борис Радев и оператора Румен Ганев. Експертните си оценки за живота и завещанията на наследника на стария копривщенически род във филма споделят доц. Антоанета Кирилова от БАН, издателят и общественик чл.-кор. на БАН Иван Гранитски, историкът Стефан Шивачев, Светлана Мухова от Дирекцията на музеите - Копривщица, и младата учителка по български език и литература Радка Караджова. Премиера е предвидена на 23 февруари в Копривщица, като БНТ в качеството на партньор на инициативата ще излъчи филма в деня на годишнината, научи ДУМА от Неда Пелитева, пиар специалист.

„БНТ Представя“ актрисата Славка Славова

Филмът „Театър, любов моя“, посветен на живота и творчеството на една от най-талантливите и обичани актриси - Славка Славова, ще бъде излъчен на 22 февруари от 21 ч. по БНТ 1 в портретната документална поредица на обществена телевизия „БНТ Представя“. Пред камерата на БНТ, за да разкажат за най-важните роли на Славка Славова в театъра и киното, както и факти от нейната интересна биография, застават синът ѝ Ивайло Караньотов, снахите ѝ Юлиана Караньотова и Аня Пенчева, близката ѝ приятелка - актрисата Мария Стефанова, и режисьорът Асен Шопов. Актърът Владимир Люцканов се връща към спомените за един златен епизод от поредицата „Умно село“, посветен на Славка Славова и Таня Масалитинова - „Възгледите на две кралици“, а певецът, композитор и актьор Добрин Векилов-Дони разказва за пътуването на Славка Славова до Хималаите, когато тя е на 72 години. Сценаристка на филма е внучката на Славка Славова - Карина Караньотова, репортерка на новините на БНТ, за която това е първи пълнометражен документален проект. Режисьорка е Ваня Боичева, изпълнителен продуцент е Ирена Маринова.

СНИМКА БНТ

05.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович
12.00 По света и у нас
12.25 Новини на турски език
12.35 Малки истории
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 "Тренк, малкият рицар" - анимационен филм
14.45 "Децата от улица "Чайка" - анимационен филм
15.15 "Детективска агенция "Ласе и Мая" - тв филм
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилка
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня - коментарно предаване
19.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 БНТ представя: "Театър, любов моя. Славка Славова"
22.00 "Да надживееш Ескобар" - тв филм /10 епизод/ (16)
23.00 По света и у нас
23.25 "Хайка за вълци" - 6-сериен тв филм
00.25 Светът и ние /п/
00.55 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев /п/
02.30 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/
03.25 Туризм.бг /п/
03.55 "Детективска агенция "Ласе и Мая" - тв филм /п/
04.25 По света и у нас /п от 20.00 ч./

00.15 "Нашият следобед с БСТВ" /п/
01.15 "Контра" /п/
02.15 "За историята свободно" /п/
03.10 "Дискусионен клуб" /п/
04.10 "Думата е ваша" /п/
05.10 "Хубава си, татковино"
05.40 "Нашият следобед с БСТВ" /п/
06.50 Музикален антракт
07.30 "Актуално от деня" /п/
08.05 "Лява политика" /п/
09.00 "Студио Икономика" /п/
10.00 ТВ пазар
10.20 Документален филм
10.50 ТВ пазар
11.10 Музикален антракт
11.40 "Хубава си, татковино"
12.10 ТВ пазар
12.30 "овини
12.45 "Шевица" /п/
13.45 ТВ пазар
14.00 "Нашият следобед с БСТВ"
15.30 Новини
16.00 Документален филм
16.30 "Думата е ваша" - открита линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 "Актуално от деня"
20.00 "За историята свободно"
21.00 "Контра" /п/
22.05 Новини - централна емисия /п/
22.30 "Актуално от деня" /п/
23.05 ТВ пазар
23.10 "За историята свободно" /п/

06.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещ Златимир Йочев
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.40 "Комичите и приятели" /п./ - комедийно шоу
13.30 "Стани богат" /п./ - куиз шоу
14.30 "Огледален свят" - сериал
15.30 Премиера: "Опасни улици" - сериал, с.16
17.00 bTV Новините
17.30 "Лице в лице" - публично предаване с водеща Цветанка Ризова
18.00 "Стани богат" - куиз шоу с водещ Михаил Билалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: "Мрежа от лъжи" - сериал, еп.16
21.00 "Ергенът" - романтично риалити с водещ Наум Шопов, с.2
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 "Татенца" - сериал, еп.45, 46
01.30 "Като на кино" - предаване за кино
01.40 "Скъпи наследници" - сериал, еп.104
02.40 "Преди обед" /п./ - токшоу
04.35 "Огледален свят" /п./ - сериал
05.30 "Лице в лице" /п./

06.00 "Здравей, България" - сутрешен блок
09.30 "На кафе" - предаване на NOVA
12.00 Новините на NOVA
12.30 "Една жена" - сериен филм
13.30 "Остани с мен: Завинаги" (премиера) - сериал
15.00 "Не ме оставяй" (премиера) - сериен филм
16.00 Новините на NOVA
16.10 "Пресечна точка" - публицистично шоу
17.00 "Семейни войни" - телевизионна игра
18.00 "Голямото преследване" (премиера) - телевизионна игра
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
20.00 "Кошмари в кухнята" - риалити
21.00 "Един за друг" (премиера) - риалити, сезон 4
23.00 Новините на NOVA
23.30 "Безкрайност" (премиера) - сериал, сезон 2
00.30 "Черният списък" - сериал, сезон 6
01.20 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 1
02.00 "Песента на живота" - сериен филм
03.40 "Остани с мен: Завинаги" - сериал /п/
05.20 "Пресечна точка" - публицистично шоу /п/

www.duma.bg

ХОРОСКОП

ОВЕН

Денят ще е напрегнат. Трудно ще се владеете и ще се окажете в центъра на много провокации.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Без да се интересувате особено от оценките на другите, работете, следвайки своите планове.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Постарайте се да контролирате чувствата си и не "удряйте" с упреци околните и приятелите.

22 май - 21 юни

РАК

Отитите да оправите всички неща около вас ще доведат до повишено напрежение. Бъдете обителни.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Всяко излизане на техниката от строя ще се възприема като благо, защото ще останете сами.

24 юли - 23 август

ДЕВА

Ще действате мъдро, избягвайки опасности и капани, без да влизате в ненужни спорове.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Ще поискате да сте напълно уверени, че ще изживеете с вашата половинка оставащия ви живот.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Проявете максимум толерантност и съпричастност към партньора. Нужеда се от вашата подкрепа.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Може да се проявите като неособено разбрани. Това ще предизвика раздразнение, спорове и гняв.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Ако имате партньор и връзка, внимавайте. Лумнала страст може да развали отношенията ви.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Не трябва да натрапвате на любимия човек своята гледна точка. Направете компромис.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Денят не е добър за изясняване на лични проблеми. Ситуацията може да се задълбочи.

20 февруари - 20 март

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 22 февруари Намиране честните мощи на св. мчци в Евгения (Службата е великопостна) (Блажи се риба и млечни храни)

След края на елинското нечестие на престолите се възкачили християнски царе и тогава били намерени мощите на Евгенийските мъченици

По време на нечестивите римски царе, когато християните многократно били подлагани на гонения, безбройно множество Христови изповедници и мъченици претърпели различни мъки. Светите им тела, хвърляни без погребение, за да бъдат разкъсани и изядени от зверове и птици, вярващите тайно прибирали и с чест погребвали в тайни места, в домове или градини. Така и в Евгенийските селища били погребани много свети мъченици, пострадали за Христа.

Междувременно дошъл краят на елинското нечестие, мъчителите погинали с безславие, а на престолите се възкачили християнски царе. Цялата вселена била озарена от светлината на светата вяра и Христовата Църква започнала да разкъфтява в дълбока тишина. Тогава по Божествено изволение били намерени светите мощи на Евгенийските мъченици като някои светилници под крина.

Там дошъл и епископът с църковния

причт. Като разкопали, те намерили много мощи на свети мъченици, чиито имена знае Господ, Който ги е записал в Книгата на вечния живот на небесата. Тези свети мощи били цели и нетленни, разпръсквали голямо благоухание. От тях ставали много чудеса, изцелявали се всякакви недъзи и се прогонвали нечистите духове от хората. Тогава светите мощи били пренесени със слава в църквата, а безбройно множество хора със свещи и псалмопения съпровождало шествието.

След това един от клириците, на име Николай Калиграф, имал откровение. Той бил добродетелен и благочестив мъж. Нему било открито, че сред множеството мощи на мъченици, намерени в Евгения, се намират мощите на свети Андроник, от числото на седемдесетте апостоли, а също и на помощницата му Юния. За тях споменава свети апостол Павел в посланието си до Римляните: "Поздравете Андроника и Юния, мои сродници и съзатворници, които са чутовни между апостолите и които още преди мене повярваха в Христа."

Андроник, заедно с Юния, умрял, за да доведе мнозина до познаване на

истинния Бог

Свети Андроник бил епископ в Панония, една от големите южнодунавски области на Римската империя. Границите ѝ били разположени на запад - до Алпите, на юг - по река Сава, на изток и на север - по река Дунав. В историята на християнската Църква Панония е известна като място на проповедническата дейност на Славянските първоучители - светите равноапостоли Кирил и Методий, но той не бил проповедник и учител само в един град или само в една страна, а благовествал по целия свят. Пътешествал по различни страни, като навсякъде проповядвал Христовото учение и изкоренявал бесовските заблуди. Помощница в проповедническата дейност му била преславната Юния.

Андроник, заедно с Юния, умрял за света заради Христа, за да доведе мнозина до познаване на истинния Бог. И наистина, той разрушил чрез проповедта си много идолски храмове и издигнал на местата им християнски църкви, изгонвал нечистите духове от хората и лекувал недъзите на немощните и болните. Когато

дошло време да преминат във вечността, Андроник и Юния били удостоени от Господ с венеца на апостолството и на мъченическия подвиг. Честните им мощи били намерени заедно с мощите на много други свети мъченици в Евгения.

ИМЕНАТА НА БУРГАСКИ ДУХОВНИК	СЛАГАНЕ НА АСФАЛТ	БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ	СТОПАНСКИ ОТРАСЪЛ	ИМЕНАТА НА НАША АРТИСТКА	ИСТИННОСТ	ИМЕНАТА НА АРМЕЙСКИ ФУТБОЛИСТ ОТ МИНАЛОТО	ИМЕНАТА НА НАШ КИНО-АКТЬОР "НА ВСЕКИ КИЛОМЕТЪР"
РИМСКИ ИМПЕРАТОР	НАВУЩА	НЕСЪЗНАТЕЛНО ДВИЖЕНИЕ НА МУСКУЛ	ГРАД В КИТАЙ	ПЕРСОНАЖ В СЛАВЯНСКАТА МИТОЛОГИЯ		РЕКА В РУСИЯ, ПРИТОК НА КАМА	
ФАБРИКА ЗА РАФИНИРАНЕ				ФРЕНСКИ ГРАД	ИТАЛИАНСКИ КИНО-АКТЬОР "САЛАМАНДЪР"	СТРЪВ ЗА МОРСКИ РИБОЛОВ	
ПЪРВОБИТЕН ЧОВЕК			СПОРАЗУМЕНИЕ С ВЗАИМНИ ОТСТЪПКИ		ГРАД В ПАНАМА		
ГОТВАРСКА ПОДПРАВКА		ИЗВЕСТИЯ НА АРХЕОЛОГИЧЕСКИЯ ИНСТИТУТ /СЪКР./		ГРЪЦКА БОГИНЯ НА ЗОРАТА		ЛИНЕЕН ТРАНСФОРМАТОР/СЪКР./	
МАНАСТИР /ОСТ./		ИГЛОЛИСТНИ ДЪРВЕТА		ДРУГО ИМЕ НА ДРЕВНА ТРОЯ		ОБЕЗСМЪРТАВАНЕ, ПРОСЛАВЯНЕ	
			РАЗТВОР НА ВЕЩЕСТВО В СПИРТ				
ОБШИРНА СТЕП В СЕВ. АМЕРИКА	ПЕСЕН НА ОРЛИН ГОРАНОВ		ГРАД В ИСПАНИЯ			НЕМСКИ ФУТБОЛЕН СЪДИЯ	
	ИЗИСКАНОСТ, ИЗЯЩНОСТ		ФРЕНСКИ АСТРОНОМ			Г-Й В СКАНДИНАВСКИТЕ МИТОВЕ	
					ПОСТОЯНО ТЕЧАЩ ВОДОЕМ		
ИСПАНСКО СПИСАНИЕ							
ЗОДИЯ		ЧОВЕК, РЕ-МОНТИРАЩ ЧАСОВНИЦИ					
		БАЩА И МАЙКА СПЯМО ДЕЦАТА ИМ	СТАРИТЕ ИНИЦ. НА ТЕАТЪРА НА АРМИЯТА В СОФИЯ		ЗАЕДНО РАСТЯЩИ ДЪРВЕТА		
			ПРОИЗВЕЖДАНЕ ШУМ ПРИ ДВИЖЕНИЕ ИЛИ ПРИ МЕСТЕНЕ НА ПРЕДМЕТИ		ЛИЦЕ, АДРЕСИРАЩО НЕЩО		
ЖИЛЕЩО НАСЕКОМО	СИМВОЛ НА ДЪРЖАВА ИЛИ ГРАД			ПСЕВД. НА ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ	ПЪРВИТЕ РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ	АМЕРИКАНСКО МОДНО СПИСАНИЕ	
	ГРАД В БЕНИН						
		ЛЕКАР ПО КРАЙНИЦИТЕ				НИДЕРЛАНДСКИ ШАХМАТИСТ, БИВШ СВЕТОБЕН ШАМПИОН	
		КЕРЕМИДА ПО РЪБ НА ПОКРИВ					
СТОЛИЦАТА НА ЧУКОТКА, РУСИЯ				МАЙСТОР НА САРАШКИ ИЗДЕЛИЯ			МИНИСТЪР В БЛИЗКИЯ ИЗТОК
БИВШ БЪЛГ. ТРЕНЬОР ПО БОРБА							
					РЕКА ВЪВ ВИЕТНАМ	РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ	
					ФРЕНСКИ ДРАМАТУРГ "ПЪТНИК БЕЗ БАГАЖ"		
БЪЛГАРСКА ПЕДАГОЖКА И ОБЩЕСТВЕНИЧКА	ЖЕНСКИ НАКИТ НА ГЛАВАТА			ОБЗАЛАГАНЕ, ОБЛОГ		ХУДОЖЕСТВЕНА ГАЛЕРИЯ В ТРОЯН	
	НЕМСКО-АМЕРИКАНСКИ АРХИТЕКТ			ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ Л. ТОЛСТОЙ		РЕКА В РУСИЯ	
				ПЛАНИНСКО ЕХО			
ИЗРАСТЪК ОТ ЗЪРНО ИЛИ ЖИТЕН КЛАС			ОТРИЦАНИЕ		УНИЛОСТ, ОТПУСКАНОСТ		
МЕРКИ ЗА ДЪЛЖИНА						ПЛАТО В БЕЛГИЯ	
			ПЪРВОБИТНО ГРУБО КАМЕННО ОРЪДИЕ				

Борис БЕРОВ

РЕЧНИК: Анадир, Аретир, Вак, "ВЕГ", Констант, Нав, Роке.

ДУМА

Основател Стефан Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител Радостина Благоева

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 35

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главни редактори
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов - "Пардон"; **Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А**ВОДОРАВНО:**

Вест. Акула. Ната /Джулио/. Лидери. Отвор. Тире. Ареталог. Кела. "Ан". Нане. Манифестации. Ир. "ТА". Ини. Тибо /Жак/. Ги. Да. Ашуре. Я-ан. Ро. Рак. С.Б. Рицос /Янис/. Мис. Руапеху. ИМК. "Лада". Хасдрубал /Барка/. Осло. Биде. Имане. Проломи. Т.Р. Матиас /Берн/. Немов /Алексей/. "Ио". Пестил. "Рале". Яз. Шумналия. Ми. Спинел. Ша. Ард. Оток. Капитал. Ри. Ли. Лекар. Антонина. Ое /Кендзабуро/. Ожа. "Ясно като бял ден".

ОТВЕСНО:

"Великата Рилска пустиня". Сирена. Асал. Темпо. Т.С. Отдели. Ак. Дописник. ОН. Не. Афиш. Ратан. "Уно". Пара. Енугу. Босилек. Ик. Кирасир. Ахил. Лила. На. "Ту". Ент /Бас/. Еспадон. Плат. "ЛОТ". Ат. Бесемер /Хенри/. Шии. Па. Акция. Х.Д. Имамат. Об. Ол. Ибарури /Долорес/. Оли. Алея. Антониони /Микеланджело/. Умове. "Але!". Авга. "ЦИБА". Ар. Код. Ято. Нигромантия. Драже. Артериосклероза. Иран.

Радо Янков е седми на Световното

Радослав Янков завърши на седмо място в паралелния слалом на Световното първенство в Бакуриани, Грузия. Най-добрият български сноубордист достигна до 1/4-финалите, където бе по-бавен с 0,10 сек. от Фабиан Обман (Ав). 33-годишният чепеларец караше по по-бавното червено трасе, но водеше в горната част. Съперникът му обаче навакса изоставането и го изпревари с малко на финала.

Янков, известен с прозвището Дивеча, се представи отлично в 1/8-финалите, където елиминира олимпийския вицешампион от Сочи 2014 Жан Кошир (Слвн).

В квалификациите носителът на Световната купа за 2016 г. даде седми резултат с 1:13,55 мин., като остана само на 6 десети от секундата от най-бързия - Андреас Промегер (Ав). Българинът за четвърти път в кариерата си попада в топ 8 на Световно.

Титлата заслужи 42-годишният Промегер, който на финала победи с 44 стотни сънародника си Арвид Аунер. Трети е Арно Года (Кан), който в малкия финал изпревари Обман.

Шампионът Андреас Промегер (в средата) се радва на подиума с подгласника си Арвид Аунер и бронзовия медалист Арно Года (вдясно)

Вики взе сет на №3 в света

Кузманов сломи сърбин в Индия

Виктория Томова (№99 в света) беше съвсем близо до най-голямата сензация в кариерата си. Първата ракетка на България в женския тенис взе сет на световната №3 Джесика Пегула (САЩ), но загуби от милиардерската наследница с 2:6, 7:5, 1:6 във II кръг на турнира от сериите УТА 1000 в Дубай (\$2,8 млн.). Софийката имаше доста добри моменти, най-вече във вто-

рия сет, но опитът на Пегула надделя.

Двубоят започна с четири поредни гейма на сметката на американката, а до края на първия сет двете си размениха по още два пробива. Това даде самочувствие на 27-годишната Томова и във втория сет тя показа ново лице.

Българката спечели пет последователни гейма и поведе с 5:1. Тогава настъпи

нов обрат в мача и Пегула изравни за 5:5. Вики пропусна общо шест сетбола - всички на сервис на съперничката си, а в двата гейма, в които сервираше за изравняване на сетовете, спечели едва четири точки. При 5:5 обаче Томова направи нов пробив, след който успя да затвори втория сет от седмия опит.

Всичко това изцеди силите на българката и в ре-

шавацията Пегула нямаше особени трудности да наложи волята си, като даде само гейм на Томова.

В III кръг американката ще играе с по-добрата от Шелби Роджърс (САЩ) и Ана Богдан (Рум).

От Дубай Вики спечели \$17 930 и 90 т., от които ще прибави 75 т. С тях тя ще прогресира с около 14 позиции до рекордната за нея 85-а със 740 т.

При мъжете Димитър Кузманов (№216) стигна 1/8-финалите на "Чалънджър"-а в Белгуру, Индия (\$130 000) след победа над Никола Майолович (Сърб, №320) с 6:4, 6:1. Българинът, който е поставен под №8, нямаше сериозни проблеми с квалификанта и затвори мача за 1,20 часа. Мико очаква Алибек Качмазов (Рус, №342), който обърна Максимилиан Нойкрист (Ав, №259) с 3:6, 7:5, 6:2.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
Шампионска лига
ПО БТВ ЕКШЪН
22.00 Лайциг - Ман Сити
ПО РИНГ

22.00 Интер - Порто
ПО МАКС СПОРТ 4
2.30 Карабобо -

Атлетико Минейро
ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС

13.30 Турнир в Катар (мъже)
21.30 Турнир в Рио (мъже)

ПО МАКС СПОРТ 2

14.30 Турнир в Марсилия (мъже)

ПО ЕВРОСПОРТ 1

СНОУБОРД, СП в Бакуриани
10.50 Паралелен слалом
(отборно)

СКИ-БЯГАНЕ, СП в Планица
12.55 Пет км (жени)

СНУКЪР

14.55 и 20.55

Шампионат на играчите

ПО ЕВРОСПОРТ 2

КОЛОЕЗДЕНЕ

12.50 Обиколка на ОАЕ

(III етап)

ПО В1В.ВОХ

БОКС

13.00 Купа Странджа в София

СНИМКА GONG.BG

Стотици футболни дейатели изпратиха Петър Жеков. Легендата на българския футбол си отиде на 78-годишна възраст. Поклонението беше на Националния стадион

РЕЗУЛТАТИ

ВТОРА ЛИГА

XIX кръг

ЦСКА 1948-2 - Лудогорец-2 2:0 1:0
Топузов (16) 2:0 Антонов (24); **Беласица - Крумовград 1:3 1:0** Динев (11) 1:2 Василев (31 и 79) 1:3 Пиргов (84).

1. ЦСКА 1948-2	19	12	5	2	36:10	41
2. Крумовград	19	10	4	5	25:20	34
3. Етър	19	9	7	3	22:10	34
4. Спортист Св	19	9	5	5	29:26	32
5. Спартак Пл	19	8	5	6	27:21	29
6. Беласица	19	8	5	6	19:17	29
7. Марица Пд	19	8	4	7	19:22	28
8. Монтана	19	8	4	7	26:22	28
9. Лудогорец-2	19	8	2	9	16:23	26
10. Литекс	19	6	6	7	21:18	24
11. Дунав	19	6	6	7	28:25	24
12. Струмска слава	19	5	8	6	18:25	23
13. Янтра	19	5	7	7	13:18	22
14. Ботев Пд-2	19	6	3	10	16:24	21
15. Добруджа	19	5	5	9	25:27	20
16. Миньор	19	5	5	9	19:19	20
17. Витоша Б	19	4	5	10	20:31	17
18. Созопол	19	3	6	10	15:36	15

XX кръг

петък, 14.00: Ботев Пд-2 - Беласица; **14.30:** Янтра - Спартак Пл; **17.00:** Монтана - Спортист Св; **събота, 14.00:** Крумовград - Миньор Пк; Лудогорец-2 - Струмска слава; Созопол - Литекс; Марица Пд - Дунав; **16.00:** Етър - Витоша Б; **неделя, 14.00:** Добруджа - ЦСКА 1948-2.

Зимен празник в Пещера

Кметът на Пещера Йордан Младенов награди призворите от зимния празник, който общината организира

Зимен спортен празник се проведе в курорта "Свети Константин" край Пещера. 56 деца и техните родители станали активни състезатели в игрите на снега. Призворите бяха наградени от кмета на общинския град Йордан Младенов, който бе главен организатор.

"Щастлив съм, че за втора поред-

на година курортното селище става притегателно място за толкова много млади семейства, които насърчават децата си да спортуват. Ските каляват характера и дават шанс на всеки да се почувства като бъдещ шампион. Благодаря на всички, че уважиха присъствието си този празник, а също

така изразявам и благодарността си на ръководството на "Биовет" АД, че ни подкрепи в начинанието и осигури награден фонд за участниците", каза Йордан Младенов.

Състезанията бяха по алпийски ски - гигантски слалом, дърпане на въже и скачане с чували.